

ข้อมูลน่ารู้

ประเทศไทย

ปี 2548

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คำนำ

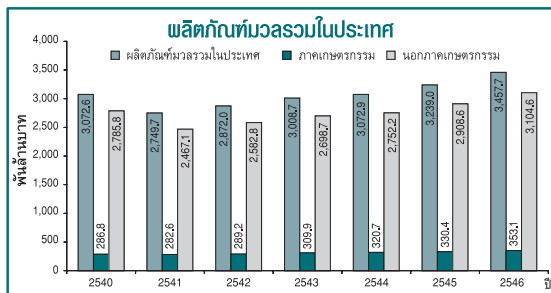
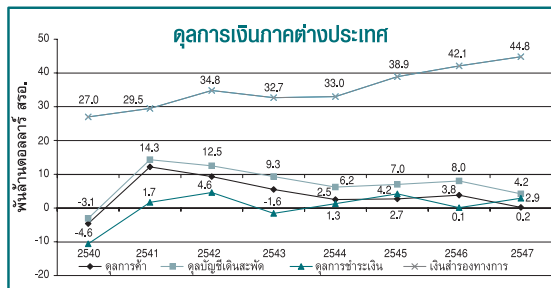
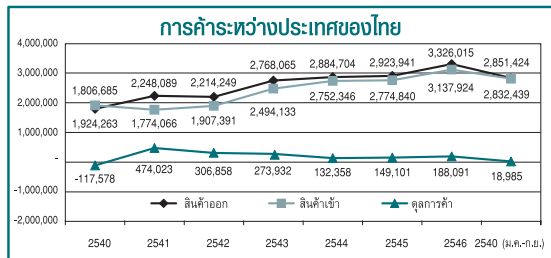
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ริเริ่มจัดทำหนังสือ Thailand in Brief 2003 ในปีงบประมาณ 2546 และ 2547 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่น่าสนใจของประเทศไทยเกี่ยวกับแนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้รับการตอบรับจากสาธารณชนอย่างกว้างขวางเกินความคาดหมาย สำนักงานฯ จึงมีนโยบายที่จะจัดทำเอกสารดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2548 สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำหนังสือข้อมูลน่ารู้ของประเทศไทย ปี 2548 (ฉบับภาษาไทย) และ Thailand in Brief 2005 (ฉบับภาษาอังกฤษ) ขึ้นเป็นปีที่ 3 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้สาธารณชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้รับทราบข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคม แนวโน้มความเคลื่อนไหวทางสถิติ และประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งบทบาทของสำนักงานฯ ที่มีต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาประเทศระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลน่ารู้ของประเทศไทย ปี 2548 ฉบับนี้ จะสามารถอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสาธารณชนที่สนใจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง พร้อมนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานที่ได้เอื้อเพื่อข้อมูล และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง ในการจัดทำหนังสือฉบับนี้ขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มกราคม 2548

ต้นทุนการเริ่มต้นธุรกิจในประเทศไทย

	ค่าใช้จ่าย	
	บาท	เหรียญสหรัฐ
1. วีซ่า		
ใบอนุญาตทำงาน (ใหม่), 14 วัน	750/1,500/3,000	19/38/75
วีซ่าหนึ่งปี, 20 วัน	1,900	48
วีซ่าประเภทขอลงกลับเข้าประเทศอีก, 2 วัน	1,000*/3,800*	25*/95*
2. การจดทะเบียน (ค่าธรรมเนียมราชการ)		
จดทะเบียนบริษัท, 21 วัน	5,500/1,000,000 (*) (มากที่สุด 275,000)	US\$138/ US\$25,000 (*) (มากที่สุด US\$6.875)
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ ประเภทที่ 2, 60 วัน	40,000-500,000	1,006-12,581
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ ประเภทที่ 3, 60 วัน	20,000-250,000	503-6,291
ใบอนุญาตตั้งโรงงาน, 30 วัน	500-60,000	13-1,500
2. ค่าธรรมเนียม (เรียกเก็บโดยสำนักกฎหมาย) (1)		
จดทะเบียนบริษัท, 15 วัน	40,000	1,006
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ	200,000	5,032
ใบอนุญาตตั้งโรงงาน, 30 วัน	100,000	2,516
หมายเหตุ: (*) = ทุนจดทะเบียน		
3. บัญชีและการเงิน		
การคืนภาษีและภาษีมูลค่าเพิ่ม	20,000 ต่อปี	503
ค่าแปลเอกสารต่อหน้า	1,400	35
ค่าตรวจทาน/ค่าว่างสัญญาและข้อตกลง	35,000 บาทขึ้นไป	880
4. ค่าเช่าสำนักงาน (2) (ตามข้อมูลในไตรมาสที่ 2 ของ พ.ศ. 2003) (บาท/ตร.ม./เดือน)	ในย่านธุรกิจ (CBD)	นอกย่านธุรกิจ (CBD)
เกรตเอ	477 (US\$ 12.18)	400 (US\$10.21)
เกรตบี	346 (US\$ 8.83)	293 (US\$ 7.48)

ที่มาของข้อมูล : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- หมายเหตุ :**
1. CBD = Central Business District (ย่านธุรกิจ)
 2. อัตราค่าเช่านี้ไม่รวมค่าบริการจัดการและค่าปรับอากาศ
 3. ระยะเวลาเว้นการเก็บค่าเช่าอยู่ระหว่างสามถึงหกเดือน
 4. ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547
 5. เกรตเอ คือโครงการในทำเลชั้นเยี่ยม ส่วนเกรตบีอยู่ใกล้แหล่งลงมา

ค่าจ้างขั้นต่ำต่อวัน

	บาท	เหรียญสหรัฐ
กรุงเทพ, นครปฐม, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ, และสมุทรสาคร	170	4.28
ภูเก็ต	168	4.23
ชลบุรี	153	3.85
สระบุรี	151	3.80
เชียงใหม่, นครราชสีมา, พังงา	145	3.65
ระนอง และระยอง	143	3.60
พระนครศรีอยุธยา	142	3.57
ฉะเชิงเทราและกระบี่	140	3.52
อ่างทอง, จันทบุรี, กาญจนบุรี, เพชรบุรี, ราชบุรีและสมุทรสงคราม	138	3.47
ชุมพร, ลำพูน, สระแก้ว, และสุโขทัย	137	3.45
บุรีรัมย์, กำแพงเพชร, ขอนแก่น, ลพบุรี, ปราจีนบุรี, สิงห์บุรี, สุพรรณบุรีและตรัง	136	3.42
อำนาจเจริญ, ชัยนาท, ชัยภูมิ, กาฬสินธุ์, ลำปาง, เลย, มุกดาหาร, นครพนม, นครสวรรค์, นครศรีธรรมราช, นราธิวาส, หนองบัวลำภู, หนองคาย, บัณฑิต, พัทลุง, เพชรบูรณ์, พิษณุโลก, ประจวบคีรีขันธ์, ร้อยเอ็ด, สกลนคร, สตูล, สงขลา, ศรีสะเกษ, สุราษฎร์ธานี, ตราดและอุดรธานี, อุตรดิตถ์และยะลา	135	3.40
นครนายก และพิจิตร	134	3.37
เชียงราย, แม่ฮ่องสอน, มหาสารคาม, น่าน,แพร่, พะเยา, สุรินทร์, อุบลราชธานีและยโสธร	133	3.35

ที่มา : กระทรวงแรงงาน
หมายเหตุ : ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547

บริการโทรศัพท์

ค่าติดตั้ง	3,585-3,959	90-99
ค่าเช่าคู่สายต่อเดือน	100, 200	2.52-5.03
ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่อครั้ง	3 บาทต่อครั้ง	0.75

ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547

ค่าบริการอินเทอร์เน็ตต่อเดือน

บริษัทที่ให้บริการ	ค่าใช้จ่ายเริ่มต้น	ชั่วโมง/เดือน	ค่าใช้จ่าย/เดือน
สายโทรศัพท์ธรรมดา			
CS Loxinfo	270	35	440 บาท
	270	70	720 บาท
	270	100	900 บาท
อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL)	ชั่วโมง/เดือน		ค่าใช้จ่าย/เดือน
True 256/128	ไม่จำกัด		690 บาท
Pacific Internet 256/128	100 ชั่วโมง		3,600 บาท
Loxinfo 256/128	ไม่จำกัด		3,600 บาท

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
หมายเหตุ : ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย	7
1. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์	7
2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์	7
3. ประชากร	9
4. ระบบการเมืองการปกครอง	10
5. การเงินและธุรกิจ	12
6. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	14
7. การท่องเที่ยว	19
8. ข้อมูลด้านการค้า	21
ส่วนที่ 2 : สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	25
1. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ	25
2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม	41
3. สถานการณ์และแนวโน้มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	56
ส่วนที่ 3 : กิจทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ	63
1. การพัฒนาระบบราชการเพื่อมุ่งสู่การบริหารจัดการที่ดี	63
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงการที่สำคัญ	66
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	78
4. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	81
5. ยุทธศาสตร์การเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ในภูมิภาคของประเทศไทย	90
6. การติดตามผลการพัฒนามาตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ	94
ส่วนที่ 4 : วาระแห่งชาติ 4 เรื่อง	99
1. การแก้ไขปัญหาคาใจความยากจนและการกระจายรายได้	99
2. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	105
3. การพัฒนาทุนทางสังคม	111
4. การพัฒนาที่ยั่งยืน	115
ส่วนที่ 5 : เหตุการณ์สำคัญในประเทศ ปี 2548	119
1. การประชุมประจำปี 2548 ของ สศช.	119
2. การประชุมนานาชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยสู่ความเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน	122
3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2548	124
ส่วนที่ 6 : บทบาทหน้าที่ของ สศช. และข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ	127
1. บทบาทและภารกิจของ สศช.	127
2. ข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	136

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย

1. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

ประเทศไทยเดิมมีชื่อว่า “สยาม” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ประเทศไทย” ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2482 คำว่า “ไทย” หมายถึง “อิสราภาพ” ดังนั้น “ประเทศไทย” จึงมีความหมายว่า “ดินแดนแห่งอิสราภาพ”

2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1. ที่ตั้ง

ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เหนือเส้นศูนย์สูตรเล็กน้อย มีพื้นที่ 513,115 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ 1,620 กิโลเมตร ความกว้างจาก

ทิศตะวันออกจรดทิศตะวันตกในช่วงที่กว้างที่สุด 775 กิโลเมตร มีพรมแดนทิศเหนือติดกับประเทศลาวและพม่า ทิศตะวันออกติดกับประเทศกัมพูชาและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับประเทศพม่าและมหาสมุทรอินเดีย และทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซีย ประเทศไทยแบ่งออกเป็น 4 ภาคหลัก ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 17 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 169,600 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกือบร้อยละ 80 ของภาคเป็นภูเขา ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ ภาคเหนือตอนบนมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง และภาคเหนือตอนล่างมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการเจริญเติบโต

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 19 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 168,854 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ และมีจังหวัดหนองคาย มุกดาหาร และนครพนม เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ภาคกลาง ประกอบด้วย 26 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 103,946 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เป็นที่ราบอันอุดมสมบูรณ์ โดยแบ่งตามลักษณะทางกายภาพและลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมเป็น 4 อนุภาคคือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียง ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันตก ภาคกลางเป็นที่ตั้งของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ

ภาคใต้ เป็นพื้นที่ติดทะเลทั้งสองด้าน ครอบคลุมพื้นที่ 70,715 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 14 จังหวัด

โดยจังหวัดหลักในด้านฝั่งทะเลอันดามันได้แก่ ภูเก็ต พังงา และกระบี่ และจังหวัดหลักในด้านอ่าวไทยได้แก่ จังหวัด สุราษฎร์ธานีและสงขลา

2. เมืองหลวง กรุงเทพมหานคร

3. **ภูมิอากาศ** ประเทศไทยมีภูมิอากาศอบอุ่นและร้อนชื้นด้วยอิทธิพลของลมมรสุม อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 29 องศาเซลเซียส โดยในกรุงเทพมหานคร อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงอยู่ในช่วงตั้งแต่ 35 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน ไปจนถึง 17 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม ฤดูกาลในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดูคือ ฤดูหนาว (พฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์) ฤดูร้อน (มีนาคมถึงพฤษภาคม) และฤดูฝน (มิถุนายนถึงตุลาคม)

4. **เวลาท้องถิ่น** เร็วกว่าเวลามาตรฐานเมืองกรีนิช 7 ชั่วโมง

3. ประชากร

1. จำนวนประชากร

ประเทศไทยมีประชากรจำนวน 63.1 ล้านคน แบ่งเป็น ชาย 31.3 ล้านคน หญิง 31.8 ล้านคน (ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 24 มีนาคม 2547) ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย เชื้อชาติอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ จีน อินเดีย โดยมีภาษาไทยเป็นภาษาราชการ และมีการให้บริการภาษาอังกฤษในเมืองใหญ่ ประชากรกว่าร้อยละ 90 นับถือศาสนาพุทธ อีกประมาณร้อยละ 10 นับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาฮินดู ประชากรไทยมีอายุเฉลี่ย 71 ปี (ชาย 67.58 ปี หญิง 75.08 ปี)

2. รายได้ต่อหัว

รายได้ต่อหัวรายภาค

หน่วย : ล้านบาท

ภาค	รายได้ต่อหัว ปี 2544	รายได้ต่อหัว ปี 2545
กรุงเทพมหานคร	212,371	208,856
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	210,438	208,680
ภาคกลาง	119,220	130,838
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	25,173	27,752
ภาคเหนือ	39,643	43,987
ภาคตะวันตก	62,498	68,827
ภาคตะวันออก	168,408	187,264
ภาคใต้	56,019	60,299
รวมทั้งประเทศ	81,601	85,951

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1. ณ ราคาในปี 2531
2. ข้อมูลปี 2545 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

4. ระบบการเมืองการปกครอง

ประเทศไทยมีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งอำนาจนิติบัญญัติเป็นของ รัฐสภา อำนาจอการบริหารเป็นของคณะรัฐมนตรี และอำนาจตุลาการเป็นของศาล พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 ในราชวงศ์จักรี และทรง

เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติในปี พ.ศ. 2489 พระองค์ทรงเป็นมิ่งขวัญของประชาชนชาวไทยอย่างแท้จริง ประชาชนชาวไทยต่างประดิษฐานพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถไว้ในสถานที่สาธารณะและในบ้านเรือนเพื่อการสักการบูชาด้วยความภาคภูมิใจ

นายกรัฐมนตรีมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยจะต้องมีเสียงสนับสนุนอย่างน้อยหนึ่งในห้าเมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว จึงเสนอชื่อขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้ง จากนั้น นายกรัฐมนตรีจะจัดตั้งคณะรัฐมนตรีจำนวนไม่เกิน 35 คน การเลือกตั้งทั่วไปจะมีขึ้นอย่างน้อย 4 ปีครั้ง นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของประเทศไทยได้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ซึ่งชนะการเลือกตั้งในปี 2544

รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 500 คน และวุฒิสภา ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 200 คน สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ในขณะที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 400 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และอีก 100 คน มาจากบัญชีรายชื่อที่เสนอโดยพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้ง

ระบบกฎหมายของไทยเป็นการผสมผสานระหว่างประเพณีนิยมของไทยและกฎหมายตะวันตก ศาลฎีกาเป็นศาลสูงสุด ซึ่งผู้พิพากษาทำการพิจารณาพิพากษาคดีในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์

การปกครองของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 76 จังหวัด แต่ละจังหวัดบริหารงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัด และแต่ละจังหวัดยังแบ่งออกเป็นอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันมี 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ 7,255 ตำบล และ 73,467 หมู่บ้าน สำหรับกรุงเทพมหานคร แบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต บริหารงานโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง

จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แยกตามพรรค

พรรค	จำนวน ส.ส. แบ่งเขต	จำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อ	รวม
ไทยรักไทย	260	60	320
ประชาธิปัตย์	79	32	111
ชาติไทย	17	6	23
ความหวังใหม่	-	1	1
รวม	356	99	455

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2547

2. จำนวน ส.ส. ไม่ครบ 500 คน เนื่องจากมี ส.ส. ลาออก และเหลือเวลาอีกไม่ถึง 180 วัน จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่ (วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548) ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ไม่ต้องจัดการเลือกตั้งซ่อม

5. การเงินและธุรกิจ

1. **สกุลเงิน** ประเทศไทยใช้สกุลเงินบาท 1 บาท มี 100 สตางค์

2. อัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญ

ประเทศ	สกุลเงิน	อัตราแลกเปลี่ยน	
		อัตราซื้อ	อัตราขาย
สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์ สรอ.	40.8684	41.1605
สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	74.9034	75.7688
สหภาพยุโรป	ยูโร	52.0901	52.8047
ญี่ปุ่น	เยน (100)	38.3454	38.9378
ฮ่องกง	ดอลลาร์ฮ่องกง	5.2353	5.3014
สิงคโปร์	ดอลลาร์สิงคโปร์	24.4629	24.8514
สวีเดน	ฟรังก์สวีเดน	34.0440	34.5387
ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	30.3940	30.9685
สาธารณรัฐประชาชนจีน	หยวนจีน	4.9188	4.9907
แคนาดา	ดอลลาร์แคนาดา	33.3521	33.8488

หมายเหตุ อัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547

3. เวลาทำการ

ราชการ	8.30 - 16.30 น.	จันทร์ - ศุกร์
ธุรกิจเอกชน	8.00 - 17.00 น.	จันทร์ - ศุกร์
ธนาคาร	9.30 - 15.30 น.	จันทร์ - ศุกร์
ห้างสรรพสินค้า	10.00 - 21.00 น.	ทุกวัน

หมายเหตุ ธนาคารบางแห่งเปิดให้บริการนอกเวลาทำการและในวันหยุด บริการแลกเงินเปิดให้บริการทุกวัน

6. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การขนส่ง แบ่งออกได้ 5 ด้าน

● ทางบก

มีระบบโครงข่ายถนนมีความยาวรวมประมาณ 160,000 กิโลเมตร โดยมีโครงข่ายทางหลวงและถนนเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค ระหว่างจังหวัด และภายในจังหวัด ประกอบด้วย ทางหลวงแผ่นดินระหว่างภูมิภาค และทางหลวงระหว่างจังหวัด รวมระยะทางประมาณ 52,665 กิโลเมตร ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motor-Way) 397 กิโลเมตร ทางด่วนพิเศษ (Express Way) 170 กิโลเมตร และถนนในชนบทประมาณ 100,000 กิโลเมตร อีกทั้งยังมีระบบโครงข่ายทางรถไฟซึ่งมีความยาวทางรถไฟประมาณ 4,580 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 47 จังหวัดทั่วประเทศ

● ทางน้ำ

มีระบบโครงข่ายท่าเรือจำนวน 47 ท่า ซึ่งมีทั้งของรัฐและเอกชน แบ่งเป็นท่าเรือระหว่างประเทศ 21 ท่า และท่าเรือชายฝั่ง 26 ท่า โดยมีท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือกรุงเทพ (คลองเตย) ท่าเรือภูเก็ต และท่าเรือสงขลา เป็นท่าเรือที่สำคัญในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ

● ทางอากาศ

มีระบบโครงข่ายท่าอากาศยานทั้งหมด 36 แห่ง แบ่งเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ 7 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานดอนเมือง เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ ภูเก็ต อุตะปะ และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (จะเปิดดำเนินการในเดือนกันยายน 2548) ท่าอากาศยานภูมิภาค 26 แห่ง แบ่งเป็น

ภาคเหนือ 8 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง ภาคกลาง 1 แห่ง ภาคใต้ 8 แห่ง และท่าอากาศยานของเอกชนอีก 3 แห่ง ที่เกาะสมุย สุโขทัย และตราด มีสายการบินแบบประจำมายังประเทศไทย จำนวน 80 สายการบิน จาก 53 ประเทศ จำนวนเที่ยวบินจากต่างประเทศ 772 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และจำนวนเที่ยวบินของสายการบินไทยไปต่างประเทศ 616 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

- **ทางท่อ**

ปัจจุบันประเทศไทยส่งน้ำมันตามท่อ 32 ล้านลิตรต่อวัน และก๊าซธรรมชาติตามท่อจากอ่าวไทย 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยมีระบบท่อนส่งก๊าซธรรมชาติเป็นโครงข่ายทั่วประเทศทั้งบนบกและในทะเลรวมระยะทาง 2,652 กิโลเมตร

- **ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ**

ปัจจุบันระบบขนส่งมวลชนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร มี 3 ประเภทหลักคือ รถไฟฟ้าใต้ดินของ รฟม. ระยะทาง 20 กิโลเมตร จำนวน 18 สถานีวิ่งให้บริการระหว่างหัวลำโพง-บางซื่อ รถไฟลอยฟ้าของบริษัท บีทีเอส (BTS) 2 สาย สายสุขุมวิท (อ่อนนุช-หมอซีต จำนวน 17 สถานี ระยะทาง 16.8 กิโลเมตร) และสายสีลม (สนามกีฬาแห่งชาติ-สะพานตากสิน จำนวน 6 สถานี ระยะทาง 6.3 กิโลเมตร) และรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. มีเส้นทาง 106 เส้นทางให้บริการทั่วกรุงเทพฯ นอกจากนี้ ยังมีรถร่วมของเอกชน และเรือรับจ้างประเภทต่างๆ

2. การสื่อสารและโทรคมนาคม แบ่งเป็น 3 บริการ

- **โทรศัพท์พื้นฐาน (Fixed Line Service)**

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการทั้งหมด 8.48 ล้านเลขหมาย แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพและปริมณฑล 4.44 ล้านเลขหมาย และในเขตภูมิภาค 4.04 ล้านเลขหมาย โดยมีอัตราการใช้โทรศัพท์พื้นฐานต่อประชากรทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 12.8

- **โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Services)**

บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีอัตราการเติบโตสูงมากในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจาก 2.8 ล้านเลขหมายในปี 2542 เป็น 22.4 ล้านเลขหมายในปี 2546 คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 68 ต่อปี โดยคิดอัตราการมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากร 100 คน มีค่าอยู่ที่ 35 เนื่องจากความสะดวก รวดเร็วในการใช้บริการได้ทั้พื้นที่

- **บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service)**

ปัจจุบันมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น 18 ราย เป็นรายใหญ่ 5 ราย มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากประมาณ 1.5 ล้านรายในปี 2542 เป็นประมาณ 6 ล้านรายในปี 2546 โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 58.3 ต่อปี

3. การพลังงาน แบ่งได้ 3 ด้าน

- **ด้านไฟฟ้า**

กำลังการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ณ ธันวาคม 2546 มีทั้งสิ้น 25,705 MW โดยได้จัดส่งผ่านระบบสายส่งแรงสูง 28,331 วงจร-กม. และมีสถานีไฟฟ้าแรงสูง 196 สถานีให้การไฟฟ้านครหลวง (กรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ) จำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 2.38 ล้านราย)

และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชน และธุรกิจต่างๆ ทั่วประเทศ (73 จังหวัด จำนวนผู้ใช้บริการ ประมาณ 12.5 ล้านราย)

- **ด้านปิโตรเลียม**

ประเทศไทยมีโรงกลั่นน้ำมัน 7 โรง มีกำลังการกลั่นรวมทั้งสิ้น 1.037 ล้านบาร์เรลต่อวัน และมีคลังน้ำมันกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศมีความจุรวมกัน 7,240.3 ล้านลิตร

- **ด้านก๊าซธรรมชาติ**

กำลังผลิตก๊าซธรรมชาติของไทย 2,725 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และมีโรงแยกก๊าซธรรมชาติ 4 แห่ง สามารถดำเนินการได้ 1,180 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน อีกทั้งยังมีสถานีให้บริการก๊าซธรรมชาติ 5 แห่งในกรุงเทพมหานคร

4. ระบบประปา

การให้บริการน้ำประปาของประเทศมีหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงานคือ

- **การประปานครหลวง** สามารถผลิตน้ำประปาได้ 1,516.1 ล้าน ลบ.ม. ในปี 2546 ให้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประปา 1.54 ล้านราย คิดเป็นจำนวนประชากร 7.7 ล้านคน

- **การประปาส่วนภูมิภาค** สามารถผลิตน้ำประปาได้ 778.1 ล้าน ลบ.ม. ในปี 2546 ให้บริการในเขตภูมิภาคทั่วประเทศ ยกเว้นเขตที่ให้บริการโดย กปน. ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประปา 1.97 ล้านราย คิดเป็นจำนวนประชากร 11 ล้านคน

● **หน่วยงานอื่นๆ** เช่น เทศบาลบางแห่ง เอกชน ที่ได้รับสัมปทาน และบริษัท East Water ซึ่งเป็นผู้ให้บริการ จัดหาน้ำดิบให้กับอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก

5. การศึกษา

อัตราผู้อ่านออกเขียนได้ในประเทศไทย (อายุ 14-50 ปีเต็ม) ในปี 2546 อยู่ที่ระดับร้อยละ 96.6 จำนวน ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยปี 2546 อยู่ที่ 7.8 ปี มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3) และรัฐบาลให้บริการด้านการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแก่คนไทยทุกคนจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เด็กและเยาวชนอายุ 3-5 ปี ได้รับการเตรียมความพร้อมในระดับปฐมวัย

จำนวนโรงเรียนจำแนกตามประเภทการศึกษา

ปี	ก่อนประถม ศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา ตอนต้น	มัธยม ศึกษา ปลาย	อาชีว ศึกษา	อนุปริญญา /ป.ส. หรือเทียบเท่า	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี	จำนวน โรงเรียน ทั้งหมด
2543	45,398	33,488	10,384	2,799	896	638	195	61	50,306
2444	45,250	33,905	10,554	2,837	898	650	203	62	50,908
2545	44,760	33,043	10,490	2,837	889	646	208	66	50,089

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ : บางสถาบันจัดการศึกษามากกว่าหนึ่งระดับการศึกษา

6. สาธารณสุข

ประชากรไทยมีหลักประกันสุขภาพร้อยละ 96 ในปี 2546 และคาดว่าในปี 2547 คนไทยทุกคนจะมีหลักประกันสุขภาพ โดยในปี 2545 มีโรงพยาบาลและสถานพยาบาล ทั้งของรัฐและเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 1,293 แห่ง อัตราส่วน เพียงผู้ป่วยต่อประชากรรวมทั้งประเทศ อยู่ที่ 1 : 465 คน

อัตราบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ปี	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค
2543	1:3,238	1:15,184	1:9,878	1:887	1:2,141
2544	1:3,277	1:14,384	1:9,054	1:794	1:2,080
2545	1:3,569	1:17,606	1:9,948	1:733	1:2,233

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

7. การท่องเที่ยว

1. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งโลกรู้จักประเทศไทยในแง่ความมีน้ำใจของผู้คน วัฒนธรรมอันเก่าแก่ และอาหารไทยอันเลิศรส จึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวอยู่ทั่วประเทศ อาทิ ตำรวจท่องเที่ยว ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย

	2544	2545	2546	2547
จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	10.06	10.80	10.00	12.00
จำนวนวันที่พักโดยเฉลี่ย (วัน)	7.93	7.98	8.19	8.00
รายได้ (ล้านบาท)	299,047	323,484	309,269	384,000

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2547 เป็นข้อมูลประมาณการ

2. กฎระเบียบสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

นักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาในประเทศไทย จะต้องถือพาสปอร์ตหรือเอกสารการเดินทางพร้อมทั้งวีซ่า ที่ถูกต้อง นักท่องเที่ยวจากประเทศที่กำหนดบางประเทศ สามารถอาศัยอยู่ในประเทศได้ไม่เกิน 30 วันโดยไม่มีวีซ่า ในขณะที่นักท่องเที่ยวประเทศอื่นๆ จะต้องมีวีซ่าในการเข้าประเทศทุกครั้ง ผู้ถือวีซ่าชั่วคราว (Transit Visa) สามารถอาศัยอยู่ในประเทศได้ไม่เกิน 30 วัน ผู้ถือวีซ่านักท่องเที่ยว (Tourist Visa) สามารถอาศัยอยู่ได้ไม่เกิน 60 วัน และ ผู้ถือวีซ่าประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant Visa) และวีซ่าการทูต (Diplomatic Visa) สามารถอาศัยอยู่ได้ไม่เกิน 90 วัน

3. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ชายหาด อาทิ พัทยา ภูเก็ต สมุย เกาะช้าง และ หมู่เกาะอันสวงามในจังหวัดพังงาและกระบี่ เป็นต้น

ธรรมชาติ อาทิ ภูกระดึงที่จังหวัดเลย ดอยอินทนนท์ ที่จังหวัดเชียงใหม่ เขาใหญ่ที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

วัฒนธรรม อาทิ วัดมณฑลล้านนาที่จังหวัด เชียงราย พระธาตุแช่แห้ง และน่าน อาหารอีสานในจังหวัด หนองคาย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ วัดมณฑลอัน แก่แก่และเทศกาลต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เป็นต้น

ตลาดจำเพาะ (การผจญภัย สุขภาพ และเกษตร)

อาทิ แหล่งฟาร์มกระยะยาว (Long Stay) ท่องเรือ แต่งงาน/ อันนี้มน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism) การผจญภัย

และเทศกาลสำคัญ (เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาล
ลอยกระทง) เป็นต้น

สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น อาทิ เกาะรัตนโกสินทร์
กรุงเทพมหานคร ศูนย์ฝึกช้าง และสวนสนุก เป็นต้น สามารถ
หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.tat.go.th

8. ข้อมูลด้านการค้า

ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม 2547 ประเทศไทย
ส่งออกสินค้ามูลค่า 2,493,680.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วง
เดียวกันของปี 2546 ร้อยละ 15.4 และนำเข้าสินค้ามูลค่า
2,492,261.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2546
ร้อยละ 22.6 ส่งผลให้ในช่วงดังกล่าว ประเทศไทยเกิน
ดุลการค้าคิดเป็นมูลค่า 1,419.2 ล้านบาท ลดลงจากช่วง
เดียวกันของปี 2546 ร้อยละ 98.9

สินค้าออกของไทยไป ASEAN 10 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	รายการ	2545	2546	2547 (ม.ค.-ส.ค.)
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	89,028.6	93,106.9	59,671.6
2.	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	15,102.0	33,452.5	36,015.6
3.	แผงวงจรไฟฟ้า	29,527.5	38,168.9	29,752.3
4.	น้ำมันสำเร็จรูป	30,275.0	29,199.3	28,931.2
5.	เคมีภัณฑ์	22,866.1	29,989.8	22,263.5
6.	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	15,744.5	23,472.7	20,587.9
7.	เม็ดพลาสติก	18,409.2	20,766.7	17,575.1
8.	เครื่องขนส่งสินค้าภายใน แบบลูกสูบและส่วนประกอบ	7,372.9	10,886.8	17,245.9
9.	ยางพารา	12,802.4	19,632.8	15,926.0
10.	น้ำตาลทราย	13,971.7	14,686.4	12,183.0
รวม 10 รายการ		255,092.8	313,362.8	260,152.2
อื่นๆ		327,037.5	371,584.9	285,996.0
มูลค่ารวม		582,130.3	684,947.7	546,148.2

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าออกของไทยไป APEC 10 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	รายการ	2545	2546	2547 (ม.ค.-ส.ค.)
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	254,826.8	269,804.3	178,746.8
2.	แผงวงจรไฟฟ้า	110,786.6	151,400.6	108,807.0
3.	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	59,911.4	97,019.8	80,274.4
4.	ยางพารา	61,714.5	95,620.5	71,725.3
5.	เม็ดพลาสติก	62,967.1	73,431.1	61,308.6
6.	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ และส่วนประกอบ	70,678.5	78,443.5	59,714.2
7.	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	80,201.4	77,567.4	52,064.8
8.	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	43,562.3	57,516.0	47,276.6
9.	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	67,749.9	67,427.3	40,331.8
10.	เคมีภัณฑ์	40,783.6	52,460.6	40,053.6
รวม 10 รายการ		853,179.8	1,020,691.0	740,302.9
อื่นๆ		1,284,846.8	1,398,468.8	1,040,371.6
มูลค่ารวม		2,138,026.7	2,419,159.8	1,780,674.5

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ส่วนที่ 2 : สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ

6 ปีหลังจากวิกฤต เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2545-2547) เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.4 ในปี 2545 และสูงขึ้นเป็นร้อยละ 6.8 ในปี 2546 และคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.0-6.5 ในปี 2547 โดยในด้านเสถียรภาพเครื่องชี้หลายตัวแสดงถึงการปรับตัวที่ดีขึ้น อาทิ ฐานะการคลังปรับตัวดีขึ้น และสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ลดลง เสถียรภาพในด้านต่างประเทศมีมากขึ้น จากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดที่

สนับสนุนให้ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่หนี้ต่างประเทศระยะสั้นลดลง สำหรับภาคการเงิน มีความมั่นคงมากขึ้นเมื่อพิจารณาจากความคืบหน้าในการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การเพิ่มทุนของสถาบันการเงินทำให้ระบบธนาคารมีเงินทุนที่เพียงพอมากขึ้น ผลประกอบการของสถาบันการเงินดีขึ้นตามความคล่องตัวของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และการขยายสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น โดยบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้ปรับความน่าเชื่อถือของตราสารที่ออกเป็นสกุลเงินต่างประเทศโดยสถาบันการเงินไทยหลายแห่งเพิ่มขึ้น

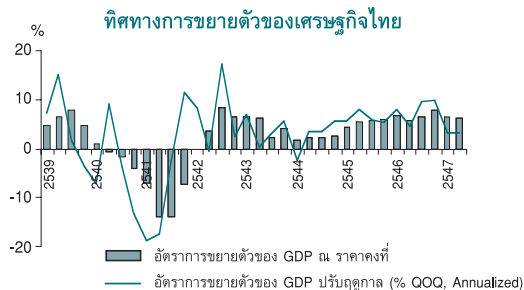
1. ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2547

ในครึ่งแรกปี 2547 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 6.4 จากการขยายตัวร้อยละ 6.6 ในไตรมาสแรก และ 6.3 ในไตรมาสที่สอง การผลิตภาคเกษตรหดตัวร้อยละ 4.8 เนื่องจากผลกระทบจากโรคระบาดไข้หวัดนกและภาวะความแห้งแล้ง อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรที่อยู่ในระดับสูงยังช่วยให้รายได้ของเกษตรกรขยายตัวดี ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย ภาคการเงิน ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น สำหรับการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนยังขยายตัวได้ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่แล้ว แต่เริ่มมีสัญญาณของการชะลอตัวเข้าสู่ระดับที่มีเสถียรภาพมากขึ้น

เครื่องชี้เศรษฐกิจรายเดือนเบื้องต้นในไตรมาสที่ 3 ของปี 2547 แสดงว่าเศรษฐกิจขยายตัวได้ในอัตราที่ชะลอลง ซึ่งเป็นการชะลอตัวทั้งการใช้จ่ายครัวเรือนและการลงทุน อย่างไรก็ตาม การส่งออกยังขยายตัวได้ดี และภาวะเศรษฐกิจ

ที่ยังขยายตัวในเกณฑ์ดีและการส่งออกที่เพิ่มขึ้นมากทำให้การนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราสูง

แนวโน้มในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2547 การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทย ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังเพิ่มสูงขึ้น ปัญหาความรุนแรงของสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด และปัญหาโรคระบาดไข้หวัดนกที่ได้พบการระบาดอีกครั้งตั้งแต่เดือนกรกฎาคม จะส่งผลให้การบริโภคและการลงทุนในภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอลงต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 3 อย่างไรก็ตามการใช้จ่ายเพื่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จะช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายภาคเอกชนได้ระดับหนึ่ง ดังนั้นโดยภาพรวมคาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2547 จะขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ 6.0-6.5 และอัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.7

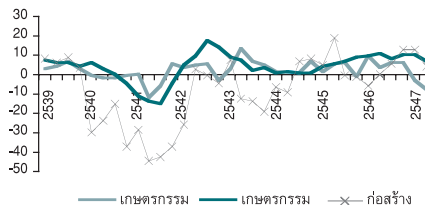

2. ภาพเศรษฐกิจรายสาขา

2.1 การผลิต: ภาคเกษตรหดตัวขณะที่ภาคนอกเกษตรขยายตัวดี โดยการผลิตภาคเกษตรครั้งแรกของปี 2547 หดตัวร้อยละ 4.8 เนื่องจากประสบปัญหาโรคระบาดไข้หวัดนก

ภาวะความแห้งแล้ง รวมทั้งปัญหาการท่วมตลัดของสินค้า
กึ่งส่งออก สำหรับภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 7.7
โดยเฉพาะสาขาโรงแรมและภัตตาคาร เนื่องจากช่วงครึ่งแรก
ของปี 2546 มีปัญหาการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจ
เฉียบพลันรุนแรง (SARS) สาขาการเงินและการธนาคารมี
รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิและรายได้ค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น และ
สาขาอุตสาหกรรมประเภทสินค้าทุนและเทคโนโลยี เช่น
อุตสาหกรรมการผลิตแผงวงจรไฟฟ้าที่ขยายตัวได้ดีตาม
คำสั่งซื้อจากต่างประเทศ

อัตราการขยายตัวของ GDP ด้านการผลิต (%)

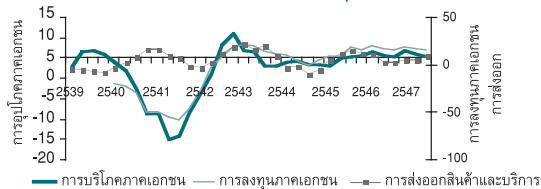
2.2 การใช้จ่ายภาคเอกชน: ชะลอตัวเล็กน้อย แต่ยังเป็นแรงสนับสนุนหลักของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 5.8 ในช่วงครึ่งแรกของปี ชะลอตัวจากการขยายตัวร้อยละ 6.2 ของช่วงเดียวกันของปี 2546 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2547 รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นในเกณฑ์ดี แต่การปรับราคาน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้นในเดือนพฤษภาคมได้ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและชะลอการบริโภค

การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวสูงร้อยละ 17.0 ในช่วงครึ่งแรกของปี สะท้อนจากการขยายตัวร้อยละ 18.3 ของช่วงเดียวกันของปี 2546 ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากราคาวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มเพิ่มสูง สำหรับการลงทุนภาคสาธารณะ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เทียบกับหดตัวถึงร้อยละ 13.8 ของช่วงเดียวกันของปี 2546 เนื่องจากการลงทุนของรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นเช่นการก่อสร้างโครงการบ้านเอื้ออาทรและสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นต้น

อัตราการขยายตัวของ GDP ด้านอุปสงค์ (%)

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP)

% Y-0-Y	2545	2546	2546				2547		
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	H1
ด้านการใช้จ่าย									
การบริโภคภาคเอกชน	4.9	6.3	6.8	5.7	5.4	7.1	6.1	5.5	5.8
การใช้จ่ายรัฐบาล	2.5	1.1	-10.0	2.8	3.2	9.5	8.2	4.3	6.2
การลงทุน	6.5	11.7	7.5	9.1	10.8	19.8	16.2	12.1	14.1
ภาคเอกชน	13.2	17.9	19.8	16.8	16.5	18.5	17.8	16.2	17.0
ภาคสาธารณะ	-5.8	-2.3	-20.2	-7.9	1.7	24.3	10.8	0.3	5.0
ด้านการผลิต									
เกษตรกรรม	3.0	6.9	10.0	4.2	6.6	6.5	-2.6	-7.5	-4.8
อุตสาหกรรม	6.8	10.3	10.3	11.1	8.9	10.9	10.3	7.5	8.9
ก่อสร้าง	5.7	3.4	-5.2	0.7	6.1	13.6	13.4	4.6	8.7
การเงิน	9.0	12.4	9.3	10.1	12.7	17.8	11.7	16.3	14.1
บริการและอื่น ๆ	4.6	3.8	3.7	2.2	4.3	5.1	5.0	7.5	6.2
GDP	5.4	6.8	6.7	5.8	6.6	7.8	6.6	6.3	6.4

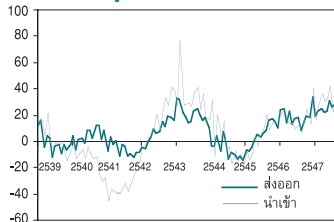
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.3 ภาคต่างประเทศ : ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคง เกินดุลในปี 2547

การส่งออก: ในระยะ 9 เดือนแรกของปี 2547 มีมูลค่าการส่งออก 701 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.0 จากช่วงเดียวกันปี 2546 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มของราคาส่งออกถึงร้อยละ 16.3 ขณะที่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 6.7

การนำเข้า: เพิ่มขึ้นสูงกว่าการส่งออก โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 มีมูลค่าการนำเข้า 69.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.5 จากช่วงเดียวกันปี 2546 เป็นการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์ถึงร้อยละ 48.6 จากช่วงเดียวกันปี 2546

อัตราเพิ่มมูลค่าการส่งออกและนำเข้า (%)

ดุลการชำระเงิน : ดุลการค้าเกินดุลเพียง 0.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วง 9 เดือนแรก ขณะที่ดุลบริการ รายได้และเงินโอนเกินดุลในระดับสูง ส่งผลให้ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 ดุลบัญชีเดินสะพัดยังเกินดุล 4.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และเมื่อรวมกับการขาดดุลบัญชี เงินทุนเคลื่อนย้ายแล้วดุลการชำระเงินยังเกินดุล 2.9 พันล้าน ดอลลาร์ สรอ. ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547

เงินสำรองระหว่างประเทศ : ณ สิ้นเดือนกันยายน 2547 อยู่ในระดับสูงถึง 44.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็น 5.5 เดือนของมูลค่าการนำเข้า หรือประมาณ 3.8 เท่าของ หนี้ต่างประเทศระยะสั้น โดย**หนี้ต่างประเทศ** มียอดหนี้ คงค้างต่างประเทศ ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2547 รวม 49.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2546 ประมาณ 1.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สำหรับ**หนี้สาธารณะคงค้าง** ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2547 มีจำนวน 2,984.5 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 46.23 ของ GDP ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับร้อยละ 48.93 ณ สิ้นปี 2546

ดุลการชำระเงิน

(หน่วย: พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

	2546	2547			ม.ค.-ก.ย.	
		Q1	Q2	Q3	2546	2547
การส่งออก	78.11	21.96	23.40	24.71	56.49	70.07
- มูลค่า (%)	18.18	21.91	24.64	25.40	16.49	24.03
- ปริมาณ (%)	9.55	3.93	6.92	9.03	9.66	6.65
- ราคา (%)	7.87	17.30	16.57	15.02	6.29	16.28
การนำเข้า	74.35	21.73	23.58	24.54	53.53	69.84
- มูลค่า (%)	17.35	4.36	8.54	4.06	14.48	30.48
- ปริมาณ (%)	9.48	-0.01	5.69	1.72	6.89	15.86
- ราคา (%)	7.19	10.73	12.74	14.23	7.06	12.58
ดุลการค้า	3.76	0.24	-0.18	0.17	2.97	0.23
ดุลบริการ รายได้และเงินโอน	4.21	1.92	0.82	1.23	2.54	3.97
ดุลบัญชีเดินสะพัด	7.97	2.16	0.64	1.40	5.50	4.20
ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย	-8.00	-1.61	0.56	-0.58*	-5.95	-1.63*
- เอกชน	-10.06	-3.61	1.91	0.41*	-5.72	-1.29*
- ภาครัฐ	-0.61	-0.26	-0.34	-0.43*	-0.75	-1.03*
- ธปท.	2.67	2.26	-1.01	-0.55*	0.52	0.69*
ดุลการชำระเงิน	0.14	1.00	0.85	1.08	-0.32	2.93

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: * ข้อมูลถึงเดือนสิงหาคม 2547

2.4 การคลัง : เกินดุลเงินสดในปีงบประมาณ 2547

จำนวน 13,077 ล้านบาท โดยรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้รวม 1,123.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.0 เนื่องมาจากการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี โดยการขยายฐานภาษี และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเก็บภาษีของหน่วยงานจัดเก็บ สำหรับด้านรายจ่าย รัฐบาลมีรายจ่ายรวม 1,105.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 ส่งผลให้ดุลงบประมาณเกินดุล 17.9 พันล้านบาท และเมื่อรวมกับการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ 4.8 พันล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดของรัฐบาลเกินดุล 13.1 พันล้านบาท

ฐานะการคลังรัฐบาล (ล้านบาท)

	2546	2547				ทั้งปี
		Q1	Q2	Q3	Q4 ^p	
1. รายได้ ^{1/}	960,623	256,805	246,952	325,651	294,415	1,123,823
(% การเปลี่ยนแปลง)	13.6	25.4	9.0	15.9	18.6	17.0
2. รายจ่าย ^{2/}	938,379	298,265	249,869	272,509	285,301	1,105,944
(% การเปลี่ยนแปลง)	-3.5	24.0	20.5	9.0	18.6	17.9
2.1 รายจ่ายประจำ	775,166	260,919	197,993	226,504	135,392*	820,808*
(% การเปลี่ยนแปลง)	1.8	24.9	15.3	5.8	19.9*	16.0*
2.2 รายจ่ายลงทุน	163,213	37,346	51,876	46,005	42,828*	178,055*
(% การเปลี่ยนแปลง)	-22.5	18.3	45.3	28.6	16.0*	27.2*
3. ดุลเงินคงประมาณ	22,244	-41,460	-2,917	53,142	9,114	17,879
4. ดุลเงินนอกประมาณ	12,085	3,957	12,284	-13,239	-7,804	-4,802
5. ดุลเงินสด	34,329	-37,503	9,367	39,903	1,310	13,077
6. การขาดดุลเงินสด	0					0
7. กู้ยืมในประเทศสุทธิ	45,033	-33,091	-20,205	17,253	69,113	33,070
7.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย ^{3/}	5,899	1,173	4,769	-777	5,872	11,037
7.2 ธนาคารพาณิชย์	-38,518	-49,781	-4,609	4,193	32,956	-17,241
7.3 ธนาคารออมสิน	18,883	-2,628	-2,772	2,693	2,765	58
7.4 อื่น ๆ	58,769	18,145	-17,593	11,144	27,520	39,216
8. กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ ^{4/}	-38,854	-2,989	-8,781	-3,497	-8,841	-24,108
9. พันธบัตรรัฐบาลสำหรับ FDI และสถาบันการเงิน ^{5/}	21,401	0	30,000	25,000	114,688	169,688
10. ใ้กู้แก่ FDI และสถาบันการเงิน ^{6/}	-21,401	0	-30,000	-25,000	-114,688	-169,688
11. การใช้เงินคงคลัง	-40,508	73,583	19,619	-53,659	-61,582	-22,039

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย

* : ตัวเลขที่ยังเดือนสิงหาคม

^{1/} ไม่รวมเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

^{2/} ไม่รวมรายจ่ายจากเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และตั้งแต่เดือนมีนาคม 2540 รวมรายจ่ายให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามข้อสังเกตการคลังรัฐบาลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

^{3/} รวมกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินและทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

^{4/} ไม่รวมการเบิกเงินกู้ต่างประเทศ ตามโครงการ

^{5/} พันธบัตรรัฐบาลเพื่อชดเชยความเสี่ยงหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน ซึ่งออกครั้งแรกในเดือนมิถุนายน 2541 พันธบัตรรัฐบาลเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันการเงิน ตามมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ซึ่งออกครั้งแรกในเดือนมกราคม 2542 และในเดือนกันยายน ถึงตุลาคม 2545 ออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงินที่เกิดจากการดำเนินการช่วยเหลือสถาบันการเงินของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน

^{6/} บัญชีตรงกับตัวกับข้อ 8 เนื่องจากเป็นธุรกรรมในวันเดียว

2.5 การจ้างงาน : โดยรวมเพิ่มขึ้น จากการสำรวจภาวะการมีงานทำและการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เฉลี่ยสามไตรมาสในปี 2547 จำนวนผู้มีงานทำเท่ากับ 34.53 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 จากระยะเดียวกันของปีก่อน และมีอัตราการว่างงานเฉลี่ยร้อยละ 2.15

สถานการณ์แรงงาน

(หน่วย: ร้อยละ)

	2545	2546					2547*			
			ก.พ.	พ.ค.	ส.ค.	พ.ย.		ก.พ.	พ.ค.	ส.ค.
ผู้มีงานทำ	2.6	2.5	3.0	3.2	1.6	2.2	2.8	2.8	2.3	3.3
ภาคเกษตร	1.1	-1.4	0.8	-2.0	-1.0	-3.0	-2.6	-1.5	-4.8	-1.6
นอกภาคเกษตร	3.6	5.2	4.2	6.5	3.9	6.3	6.3	5.3	6.5	7.3
อัตราการว่างงาน	2.24	2.02	2.30	2.73	1.54	1.53	2.15	2.37	2.60	1.49

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยส่วนพัฒนาระบบข้อมูลทางสังคมและคุณภาพชีวิต สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

หมายเหตุ : * เฉลี่ยสามไตรมาส

2.6 การเงิน: อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดการเงินยังคงทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ แต่มีแนวโน้มสูงขึ้น

อัตราดอกเบี้ย : อัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินยังทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ แต่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มขึ้น 2 ครั้ง ละครึ่ง 0.25 เป็นร้อยละ 1.5 และ 1.75 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม และวันที่ 20 ตุลาคม ตามลำดับ

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

ณ สิ้นระยะเวลา หน่วย: ร้อยละต่อปี	2545	2546				2547		
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
R/P 14 วัน	1.98	1.74	1.73	1.25	1.25	1.25	1.25	1.35
R/P 1 วัน	1.65	1.50	1.66	1.11	1.06	0.97	0.98	1.20
อัตราดอกเบี้ย ระหว่างธนาคาร	1.76	1.49	1.59	1.07	1.09	1.04	1.01	1.22
อัตราดอกเบี้ย เงินกู้ MLR	7.04	6.71	6.46	5.63	5.63	5.63	5.63	5.63
อัตราดอกเบี้ย เงินฝาก 3 เดือน	1.96	1.67	1.42	1.13	1.00	1.00	1.00	1.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์: ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัว ขณะที่สินเชื่อได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่เร่งขึ้น ทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากเพิ่มขึ้นเป็น 96.2 ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2547 สะท้อนถึงสภาพคล่องทางการเงินที่เริ่มลดลงอย่างช้าๆ ในขณะที่เศรษฐกิจมีการขยายตัวต่อเนื่อง และความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้น

เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ณ สิ้นระยะเวลา หน่วย: พันล้านบาท	2544	2545	2546	2547		
				Q1	Q2	Q3
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	5,009.1	5,132.0	5,358.1	5,458.1	5,445.1	5,506.5*
% การเปลี่ยนแปลง	4.0	2.5	4.4	4.9	3.5	3.8
สินเชื่อธนาคารพาณิชย์	4,447.9	4,779.9	4,954.3	5,052.6	5,123.8	5,296.5*
% การเปลี่ยนแปลง	-5.8	7.5	3.6	4.4	6.9	9.6
Non Performing Loans (% ต่อสินเชื่อรวม)	10.41	15.65*	12.70	11.94	12.18	11.38

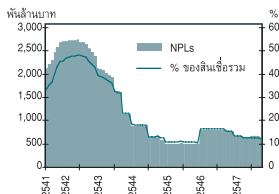
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : * ธนาคารแห่งประเทศไทยปรับปรุงคำนิยามของ NPL ใหม่ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2545 ดังนี้

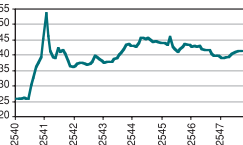
นิยามเดิม ได้แก่ เงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ครบวงเงินให้สินเชื่อซึ่งต้นสังกัดจะสูญเสียส่วน
สำรองครบร้อยละ 100

นิยามใหม่ ได้แก่ เงินให้สินเชื่อซึ่งต้นสังกัดว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญเสีย ตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย

ยอดคงค้าง NPLs

ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน (บาท/US\$)

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิด

รายได้ (Non Performing Loans: NPLs): ยอดคงค้างสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงิน ซึ่งไม่รวมสำนักงานวิเทศธนกิจของธนาคารต่างประเทศและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ณสิ้นเดือนกันยายน ปี 2547 มีมูลค่าทั้งสิ้น 628,041 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.38 ของสินเชื่อรวม ลดลงจากร้อยละ 12.7 ณ สิ้นปี 2546

อัตราแลกเปลี่ยน : ในปี 2547 อัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มอ่อนค่าลงในช่วงครึ่งหลังของปี จากปัจจัยเสี่ยงภายในประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2547 เท่ากับ 40.37 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าจากค่าเฉลี่ย 39.78 ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2546

อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย

(บาทต่อดอลลาร์ สรอ.)	2545	2546	2546				2547			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	ค.ค.
อัตราแลกเปลี่ยน	43.00	41.53	42.80	42.23	41.31	39.78	39.21	40.27	41.30	41.31

3. แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2548

ภาวะเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวชัดเจนมากขึ้นในปี 2548 โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐฯ จีน และญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวและส่งผลกระทบต่อการ

ส่งออกของภูมิภาคเอเชียและไทย รวมทั้งการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังจะเข้มงวดมากขึ้นตามลำดับ เนื่องจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา และเศรษฐกิจมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าศักยภาพการผลิตในระยะปานกลางจนเริ่มมีแรงกดดันด้านราคาที่เกิดขึ้นมากขึ้น โดยคาดว่าเศรษฐกิจไทยปี 2548 จะขยายตัวร้อยละ 6.0 โดยระดับราคาสินค้าผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เนื่องจากการปรับฐานราคาน้ำมันที่สูงขึ้น

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญปี 2547-48

	2545	2546p	2547f	2548f
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	5,451.9	5,938.9	6,455.6	7,067.6
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	5.4	6.8	6.0	6.0
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	6.5	11.7	13.8	14.5
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	13.2	17.9	16.0	16.0
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	-5.8	-2.3	7.0	8.0
การบริโภครวม (ณ ราคาคงที่, %)	4.6	5.5	5.9	5.6
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.9	6.3	5.6	5.6
ภาครัฐบาล (ณ ราคาคงที่, %)	2.5	1.1	8.0	6.5
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พณล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	66.1	78.4	94.9	111.0
อัตราการขยายตัว (%)	4.6	18.6	21.0	17.0
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	12.2	8.8	6.0	6.0
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พณล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	63.4	74.2	93.2	112.0
อัตราการขยายตัว (%)	4.4	17.0	25.6	20.2
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	13.1	8.8	13.0	10.2
ดุลการค้า (พณล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	2.7	4.2	1.7	-1.0
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พณล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	7.0	8.0	6.0	2.8
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	5.5	5.6	3.8	1.6
อัตราเงินเฟ้อ (%)				
ดัชนีราคาผู้บริโภค	0.7	1.8	2.7	3.0
GDP Deflator	0.7	2.0	2.7	3.5

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 20 กันยายน 2547

p : ตัวเลขเบื้องต้น f : ตัวเลขประมาณการ

4. มาตรการเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

4.1 มาตรการเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทย และการตั้งเป้าหมายงบประมาณสมดุล เป็นการใช้นโยบายการเงินการคลังที่ค่อย ๆ มีความเข้มงวดมากขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างร้อนแรงเกินไป อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ทำให้รัฐบาลได้ทยอยลดการสนับสนุนราคาขายปลีกน้ำมันเบนซิน 95 และ 91 ลง 0.60 บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2547 จนกระทั่งยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันเบนซิน 95 และ 91 ตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไป แต่ยังคงราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลไว้ที่ 14.59 บาทต่อลิตร ทั้งนี้รัฐบาลได้ใช้เงินทั้งสิ้นในการแทรกแซงจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2547 กว่า 45,800 ล้านบาท

4.2 มาตรการด้านการเงิน คณะรัฐมนตรีมีมติ

เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2547 รับทราบแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Sector Master Plan) ตามที่กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เสนอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงให้ระบบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพ และเสถียรภาพ มีการแข่งขันของผู้ให้บริการ มีการกระจายบริการทางการเงินสู่ประชาชน

ที่มีศักยภาพทั้งประเทศอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริโภค ได้รับความคุ้มครองและความเป็นธรรม พอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- ส่งเสริมให้บริการทางการเงิน (Core Banking)

โดยการปรับรูปแบบสถาบันการเงินไทยให้มีเพียง 2 รูปแบบ คือ (1) ธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบที่สามารถให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าได้ทุกกลุ่มและทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นการออกกรมธรรม์ประกันภัย หรือประกันชีวิต การรับประกันการจำนอง (Underwrite) ตราสารทุน และการเป็นนายหน้าและผู้ค้าตราสารทุน และ (2) ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยเพื่อให้บริการทางการเงินทั้งด้านสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อเช่าซื้อ แก่ลูกค้ากลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) และกลุ่มที่มีรายได้น้อย

- ส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชน ผ่านหน่วยงานที่ทำหน้าที่ศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อให้ประชาชนในระดับรากหญ้าสามารถได้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึงมากขึ้น

- ปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน เช่น วางกรอบการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจการเงิน (Consolidated supervision) ส่งเสริมระบบการบริหารความเสี่ยงผ่อนปรนข้อบังคับเกี่ยวกับการปล่อยสินเชื่อ รวมทั้งส่งเสริมกลไกตลาดให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ประชาชนมีทางเลือกในการใช้บริการทางการเงิน

- ส่งเสริมให้มีกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการเปิดเผยข้อมูลและกระบวนการร้องเรียนของประชาชน

4.3 มาตรการด้านการคลัง รัฐบาลได้เสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ 2547 วงเงิน 135,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินนโยบายและมาตรการต่างๆ รวมทั้งการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล สวัสดิการ และค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ดังนี้

- เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน 33,040 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่ายตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง จำนวน 14,590 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่ายการปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ จำนวน 16,570 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ จำนวน 59,000 ล้านบาท
- เงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด จำนวน 12,300 ล้านบาท

2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่สั่งสมเป็นปึกแผ่นมายาวนาน รักความสงบ เป็นสังคมเปิดกว้าง สามารถปรับตัวรับวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ง่าย มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชาติ การนับถือศาสนามีความหลากหลาย ผสมกลมกลืนกันด้วยดี คนในสังคมมีความเอื้ออาทรและเกื้อกูลซึ่งกันและกันบนพื้นฐานความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ระบบเครือญาติและชุมชน เป็นรากฐานที่สำคัญให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง

1. สถานการณ์สังคมไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

การพัฒนาประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายสากลที่ 189 ประเทศตกลงร่วมกัน พบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่น่าพอใจและสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษเกือบทั้งหมดก่อนปี 2558 โดยพบว่า สัดส่วนคนจนลดลงกว่า 1 ใน 3 สัดส่วนเด็กที่น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ลดลงกว่าครึ่ง และเด็กไทยทุกคนจะได้เรียนในระดับประถมศึกษาในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า รวมทั้งอัตราการติดเชื้อ HIV ในผู้ป่วยรายใหม่ลดลงกว่าร้อยละ 80 และโรคมาลาเรียไม่ใช้ภัยคุกคามต่อสุขภาพคนไทยต่อไป

2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคมไทยโดยรวม

สถานการณ์คุณภาพชีวิตของคนไทยดีขึ้น คนไทยสามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพทุกรูปแบบเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 96.5 ของประชากรทั่วประเทศ แต่ยังมีปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคและสาเหตุป้องกันได้โดยเฉพาะโรคหัวใจ โรคเครียด อุบัติเหตุจากการจราจรทางบกที่ยังมีแนวโน้มสูงขึ้น ขณะเดียวกันคนไทยทุกกลุ่มได้รับโอกาสทางการศึกษาในเชิงปริมาณเพิ่มสูงขึ้น แต่คุณภาพการศึกษายังเป็นปัญหาเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนยังไม่สามารถสอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม

สำหรับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมมีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยขยายความคุ้มครองรวมถึงลูกจ้างที่อยู่ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป และกรณีว่างงาน ทำให้ระบบประกันสังคมให้ความคุ้มครองประชาชนกว่าร้อยละ 20 ของกำลังแรงงาน แต่ยังไม่ครอบคลุมแรงงานที่อยู่นอกระบบอีกกว่าร้อยละ 70 ของกำลังแรงงานทั้งหมด

3. ประชากร

ในปี 2546 ประชากรของประเทศไทยมีประมาณ 63.08 ล้านคน อัตราการพึ่งพิงเป็น 50.31 โดยมีอัตราภาวะเจริญพันธุ์ในช่วงปี 2543 - 2548 เป็น 1.81 และสหประชาชาติได้คาดประมาณอายุคาดหมายเฉลี่ยในช่วงปี 2543-2548 ว่าเป็น 73.8 ปี สำหรับผู้หญิง และ 67.9 ปี สำหรับผู้ชาย

เมื่อพิจารณาจากการคาดประมาณประชากรของ สศช. ในภาวะเจริญพันธุ์ระดับกลางพบว่าประชากรวัยเด็กมีสัดส่วน

ลดลงจากร้อยละ 23.25 และ 22.96 ในปี 2547 และปี 2548 ตามลำดับ เป็นร้อยละ 17.95 ในปี 2568 ขณะที่ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มจากร้อยละ 10.11 และ 10.30 เป็นร้อยละ 19.99 และประชากรวัยแรงงานลดลงจากร้อยละ 66.63 และ 66.71 เป็นร้อยละ 62.05 ในช่วงเวลาเดียวกัน และการที่โครงสร้างประชากรไทยในปัจจุบันมีประชากรวัยเด็กลดลง ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และวัยแรงงานยังคงมีสัดส่วนสูงเป็นสภาพที่เหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

4. แรงงาน

ประชากรวัยแรงงานยังคงมีสัดส่วนสูงขึ้นส่งผลให้ประชากรที่เข้าสู่ตลาดแรงงานเพิ่มตามไปด้วย ผู้มีงานทำเพิ่มเป็น 33,747 ล้านคน ในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2547 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2546 ที่มีจำนวน 32,998 ล้านคน ภาคเกษตรมีสัดส่วนแรงงานลดลงจากร้อยละ 37.3 ในรอบที่ 2 (พฤษภาคม) ปี 2546 เป็นร้อยละ 34.7 ในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2547 ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนสูงขึ้นจากร้อยละ 62.7 เป็นร้อยละ 65.3 ในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของแรงงานในสาขาตัดอุตสาหกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาขนส่ง และสาขาการค้าและการธนาคาร เป็นผลจากการที่ภาครัฐดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งในระดับรากหญ้าและระดับประเทศ แต่ยังมีการทำงานต่ำระดับด้านการศึกษาของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.7 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 10.6 ในปี 2546

นอกจากนี้ยังพบว่า ประชากรวัยแรงงานมีระดับการศึกษาสูงขึ้นโดยผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมและต่ำกว่า ลดลง จากร้อยละ 61.9 ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2546 เป็นร้อยละ 61.1 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ในปี 2547 เนื่องจากรัฐมีมาตรการเร่งยกระดับการศึกษาของแรงงานให้สูงขึ้น โดยการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี การส่งเสริมสถานประกอบการและโรงงาน และการศึกษานอกระบบ โรงเรียน

5. การศึกษา

รัฐบาลมีนโยบายดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเฉพาะนโยบายกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกพื้นที่ ส่งผลให้ในภาพรวมระดับการศึกษาของคนไทย มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งทำให้จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยของคนไทยในกลุ่มอายุ 15 ปี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นจาก

7.1 ปี ในปี 2542 เป็น 7.8 ในปี 2546 ขณะที่อัตราการเรียนรู้อาจได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 53.0 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 58.7 ในปี 2546 แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่และภาค โดยประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีอัตราการเรียนรู้อัตราเฉลี่ยร้อยละ 70.0 ในขณะที่ชนบทมีอัตราการเรียนรู้อัตราเฉลี่ยร้อยละ 52.9 ส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีอัตราการเรียนรู้อัตราเฉลี่ยร้อยละ 75.5

อัตราการเรียนรู้อของคนไทย

หน่วย : ร้อยละ

ภาคและพื้นที่	2542	2543	2544	2545	2546
เมือง	65.4	66.4	67.5	68.6	70.0
ชนบท	46.9	48.1	49.4	50.8	52.9
กลาง	52.1	54.1	52.4	53.2	58.6
เหนือ	43.5	45.0	46.6	48.2	49.9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	51.1	51.7	54.8	55.7	56.5
ใต้	53.8	54.3	56.3	58.7	58.7
กรุงเทพมหานคร	72.1	72.6	73.1	73.7	75.5
ทั่วประเทศ	53.0	54.1	55.3	56.6	58.7
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย* (ปี)	7.1	7.2	7.4	7.6	7.8

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร รอบ 3
สำนักงานสถิติแห่งชาติ

* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

หมายเหตุ : การเรียนรู้อ (Function Literacy) ตามที่ UNESCO กำหนดคือ ระดับการอ่านออกเขียนได้และการคำนวณในเบื้องต้นที่จะทำให้เราสามารถปรับใช้ทักษะดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งปกติเราต้องได้รับการศึกษาอย่างน้อย 5-6 ปี ในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า

5.1 การกระจายโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

จากการที่รัฐได้เร่งจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทำให้เด็กและเยาวชนอายุ 3-21 ปี มีโอกาสได้เข้าเรียนในระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเด็กในกลุ่มอายุ 6-11 ปี มีโอกาสได้เข้าเรียนในระบบโรงเรียนทุกคนนับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ขณะที่เด็กและเยาวชนในกลุ่มอายุ 12-17 ปี มีโอกาสเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 68.7 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 72.01 ในปี 2546 ส่วนในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35.8 ของประชากรในกลุ่มอายุเทียบกับร้อยละ 22.7 ในปี 2542

สัดส่วนนักเรียนต่อประชากร

หน่วย : ร้อยละ

ระดับการศึกษา	กลุ่มอายุ (ปี)	2542	2543	2544	2545	2546
ก่อนประถมศึกษา	3-5	96.8	98.5	93.1	90.6	85.0
ประถมศึกษา	6-11	102.5	103.2	103.8	104.8	104.4
มัธยมศึกษา	12-17	68.7	69.7	70.6	71.2	72.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	12-14	83.5	82.8	82.2	82.2	84.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	15-17	55.3	57.3	59.3	60.1	59.0
● สามัญศึกษา	15-17	33.2	36.6	38.9	39.3	37.5
● อาชีวศึกษา	15-17	22.1	20.7	20.4	20.2	21.5
อุดมศึกษา*	18-21	22.7	24.9	26.1	26.5	35.8
รวม	3-21	72.4	73.5	74.1	75.7	74.9

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

* ไม่รวมนักศึกษาเข้าใหม่ในมหาวิทยาลัยเปิด

5.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่เน้นพลังความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนิสัยรักการอ่าน การจัดให้มีห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสื่อการเรียนประเภทต่างๆ อย่างทั่วถึง โดยได้พัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาและพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ 76 จังหวัดแล้ว

5.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- **การปฏิรูปการผลิตและพัฒนาครู** มีการจัดอบรมครูประจำการและผู้บริหารเพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาตามโครงสร้างใหม่ การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูแนวใหม่ระดับปริญญาตรี 5 ปี โดยมีทุนการศึกษาเพื่อจูงใจให้คนดี คนเก่ง มาเป็นครูและประกันการมีงานทำ รวมทั้งมีการประกาศพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อยกระดับมาตรฐานและการประกอบอาชีพครู

- **การพัฒนาโรงเรียนรูปแบบใหม่** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านวิชาการและบริหารจัดการ ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบการศึกษา 2,500 โรง โรงเรียนในกำกับของรัฐ 19 โรง โรงเรียนวิถีพุทธ 80 โรง โรงเรียนสองภาษา 53 โรง โรงเรียนนาร่องสรรหาและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ 75 โรง และโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน 921 โรง

- **การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน** ในจังหวัดที่ยังขาดแคลนสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดที่ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาระดับสูงน้อย จังหวัดที่ตั้งใหม่ และจังหวัดชายแดน 10 จังหวัด โดยเปิดการเรียนการสอน 2 ประเภท คือ หลักสูตรอนุปริญญา และหลักสูตรระยะสั้น รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาด้านการเรียนการสอน มีการจัดการศึกษาเป็นระบบ เครือข่าย และหลักสูตรต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการที่มีความจำเป็น ปัญหาด้านอาชีพ คุณภาพชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่นที่มีความหลากหลายและปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

- **การสนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน** โดยการส่งเสริมการจัดโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนสองภาษาในระดับพื้นฐาน ปัจจุบันมีโรงเรียนนานาชาติเอกชน 70 แห่ง การเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา จำนวน 520 หลักสูตร แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 176 หลักสูตร ปริญญาโท 217 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 127 หลักสูตร รวมทั้งดำเนินกิจกรรมและโครงการความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น โครงการความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-กัมพูชา การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านอุดมศึกษาในอนุภูมิภาคสุ่มน้ำโขง และการรับรองการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา โดยมีกำหนดข้อเสนอผูกพันบริการด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรี

5.4 การเตรียมการพัฒนากำลังคนเพื่อการแข่งขันระดับนานาชาติ

- **การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลาง**

ได้มีการนำระบบการฝึกความสามารถ (Competency Base Skill Training) มาใช้ในการฝึกมาตรฐานทั่วประเทศ และภาคเอกชนร่วมจัดฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- **การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมกับสถานประกอบการ** โดยจัดให้มีอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเน้นความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมกับสถานประกอบการ และระบบการเทียบโอนเพื่อการทำงานหรือศึกษาโดยการศึกษาแบบสะสมหน่วยกิต

- **การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ** เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) ที่สะท้อนระดับสมรรถนะ (Competency) ที่แท้จริงของบุคลากร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกำลังแรงงานไทยในอุตสาหกรรมหลัก

6. สาธารณสุข

การพัฒนาสุขภาพคนไทยด้วยการปฏิรูประบบสุขภาพ ในระยะที่ผ่านมา ส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น และมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ อายุขัยเฉลี่ยคนไทยมีอายุนี้นยาวขึ้น โดยในปี 2546 ประชากรเพศชายและเพศหญิงมีอายุขัยเฉลี่ยเป็น 67.58 ปี และ 75.08 ปี ตามลำดับ อัตราการเจ็บป่วยและตายจากโรคติดต่อลดลง แต่ภาวะการเจ็บป่วยด้วยสาเหตุจากพฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมาะสมหรือสาเหตุที่ป้องกันได้กลับสูงขึ้น เช่น โรคหัวใจมีจำนวนผู้ป่วยสูงเป็นอันดับหนึ่งของการเจ็บป่วยทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน ดังนั้น รัฐบาลจึงยังคงให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยได้รับการที่มีคุณภาพ

และได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง โดยมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

6.1 การเสริมสร้างสุขภาพ/การป้องกันโรค

ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรชุมชนและประชาคม ร่วมเป็นเครือข่ายจัดตั้งชมรมส่งเสริมสุขภาพ ทั้งในชุมชน สถานประกอบการและโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้ และที่สำคัญ คือการสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

6.2 การสร้างหลักประกันสุขภาพ

ในปีงบประมาณ 2546 ประชากรไทยมีหลักประกันสุขภาพ ร้อยละ 96.53 หรือประมาณ 60.62 ล้านคน จากประชากรทั้งสิ้น 62.80 ล้านคน เทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ร้อยละ 95.78 หรือเพิ่มขึ้น 0.95 ล้านคน โดยแบ่งเป็นการได้รับหลักประกันสุขภาพจากโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ประมาณ 45.97 ล้านคน รองลงมาได้แก่ ประกันสังคม และสวัสดิการข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ประมาณ 7.35 และ 7.30 ล้านคน อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนที่ไม่มีสิทธิประกันสุขภาพใดๆ ประมาณ 2.18 ล้านคน ที่อยู่ระหว่างการหาข้อมูลเพื่อจัดระบบให้สามารถเข้าถึงสิทธิได้ และคาดว่าในปี 2549 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 จะสามารถสร้างหลักประกันสุขภาพได้ถ้วนหน้าตามเป้าหมาย

6.3 การพัฒนามาตรฐานคุณภาพบริการสาธารณสุข

การพัฒนามาตรฐานคุณภาพและบริการสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ

อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมในสถานบริการทุกระดับทั้งในระดับโรงพยาบาลและสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิ เครือข่ายบริการสุขภาพ และศูนย์สุขภาพชุมชน โดยในปีงบประมาณ 2546 มีหน่วยบริการคู่สัญญาผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) แล้วร้อยละ 3.9 จากทั้งหมด 981 แห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้โรงพยาบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.4 อยู่ระหว่างการพัฒนาคุณภาพขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 อีกร้อยละ 14.9 อยู่ระหว่างการพัฒนาคุณภาพขั้นที่ 3

6.4 การพัฒนาแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก

ปัจจุบันคนไทยหันมาให้ความสนใจด้านสุขภาพและตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาไทยโดยเฉพาะด้านแพทย์แผนไทยมากขึ้น โดยมีจำนวนแพทย์แผนไทยที่มาจดทะเบียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ในปี 2546 มีจำนวน 36,777 คน เปรียบเทียบกับปี 2545 จำนวน 35,569 คน นอกจากนี้ ยังพบว่า สถานบริการของรัฐได้นำรูปแบบการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย แพทย์ทางเลือกและสมุนไพรมาใช้ถึง 2,311 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.78 ของสถานบริการทั้งหมด 11,687 แห่ง ในปี 2546 ซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2545 ที่มีสถานบริการเพียงร้อยละ 13.93 หรือ 1,627 แห่ง

นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพของเอเชีย (Thailand : Centre of Excellent Health Care of Asia) โดยกำหนดให้มีบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพหลักที่เป็นแหล่งรายได้หลักเข้าสู่ประเทศ จำนวน 3 ผลผลิต คือ ธุรกิจบริการรักษาพยาบาล

ธุรกิจบริการส่งเสริมสุขภาพ และธุรกิจผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพรไทย โดยส่งเสริม สนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน ให้พัฒนาธุรกิจบริการดังกล่าวให้เข้าสู่มาตรฐานสากล นำรายได้เข้าสู่ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบริการรักษาพยาบาลเฉพาะทางทันตกรรม และการตรวจสุขภาพประจำปี ธุรกิจสปา การนวดไทย และการดูแลสุขภาพพระยະยาว รวมทั้งสินค้าประเภทอาหาร ยา และเครื่องสำอาง

7. ความมั่นคงของมนุษย์

7.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการต่างๆ เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและความสงบสุขของสังคม เช่น การปฏิรูปองค์กรที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น รวมทั้งปรับระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

คดีอาชญากรรม ในช่วงปี 2544-2546

คดี	2544	2545	2546
1. สัดส่วนคดี/ประชากร			
สัดส่วนคดีอาชญากรรม/พันคน	1.6	1.7	2.0
2. จำนวนคดีอาชญากรรมรวม (ราย)	101,486	107,264	126,150
2.1 คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ (ราย)	7,981	7,938	11,077
2.2 คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (ราย)	30,296	33,461	48,193
2.3 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ราย)	63,212	65,865	66,880

ที่มา : สถิติคดีที่ตำรวจอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

7.2 ยาเสพติด

รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยมีการปราบปรามและดำเนินการทางกฎหมายอย่างจริงจังควบคู่ไปกับการเร่งบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทำให้ปัญหาคดียาเสพติดลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือครึ่งหนึ่งจากสัดส่วนคดีต่อประชากร 4.3 คดี ในปี 2544 เหลือเพียง 2.1 คดี ในปี 2546 แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องซึ่งรัฐบาลได้ประกาศสงครามกับยาเสพติดรอบ 2 ในช่วงเดือนตุลาคม 2547 ถึงเดือนกันยายน 2548 เพื่อไม่ให้เป็นภัยคุกคามประเทศอีกต่อไป

คดียาเสพติด ในช่วงปี 2544-2546

คดี	2544	2545	2546
1. สัดส่วนคดียาเสพติด/ประชากรพันคน	4.3	4.4	2.1
2. จำนวนคดียาเสพติด	285,035	274,478	130,176

ที่มา : สถิติคดีทั่วราชอาณาจักร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

7.3 การบริหารจัดการหลักประกันทางสังคม

รัฐบาลได้ขยายขอบเขตของระบบการประกันสังคมให้คุ้มครองประชาชนทั้งหมดกว่าร้อยละ 20 ของกำลังแรงงาน โดยในปี 2545 ได้ให้การคุ้มครองลูกจ้างที่อยู่ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1 คนขึ้นไป ซึ่งครอบคลุมในกรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย ทุพพลภาพ ตาย ตลอดจนกรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ ทำให้มีผู้อยู่ในระบบประกันสังคมประมาณ 7.7 ล้านคน และสถานประกอบการ

331,000 แห่ง ในปี 2546 นอกจากนี้ได้ขยายการคุ้มครองประกันสังคมกรณีว่างงาน โดยเริ่มเก็บเงินสมทบตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และได้รับสิทธิการคุ้มครองตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม การประกันสังคมดังกล่าวจัดให้เฉพาะแรงงานที่อยู่ในระบบยังไม่ครอบคลุมแรงงานที่อยู่นอกระบบอีกกว่าร้อยละ 70 ของกำลังแรงงานทั้งหมด

7.4 การคุ้มครองแรงงาน

กฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ทำให้ลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมาตรฐานการใช้แรงงานเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล เช่น ขยายอายุขั้นต่ำลูกจ้างเด็กจาก 13 ปี เป็น 15 ปี จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนกรณีออกจากงานหรือตาย และเพิ่มค่าชดเชยแก่ลูกจ้างที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปให้ได้รับค่าชดเชยสูงสุดถึง 10 เท่า รวมทั้งการเตรียมขยายความคุ้มครองไปยังแรงงานนอกระบบและแรงงานภาคเกษตร โดยจัดทำทะเบียนผู้รับงานไปทำที่บ้านและยกร่างกฎกระทรวงเพื่อการคุ้มครองแรงงานที่รับงานไปทำที่บ้าน

7.5 การให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้การช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยทำงานร่วมกับองค์กรเอกชนและชุมชนในรูปแบบต่างๆ การจัดสถานสงเคราะห์เพื่อดูแลเด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้งและคนชรา การให้เบี้ยยังชีพแก่ผู้พิการและคนชรา การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน การจัดเงินทุนกู้ยืมเพื่อสงเคราะห์แก่คนยากจนและการฝึกอบรมและสร้างอาชีพ

ให้สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว เป็นต้น นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ยังช่วยดูแลและพัฒนาผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มของประเทศไทย อย่างเป็นระบบครบวงจร เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2547 ช่วยให้การปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

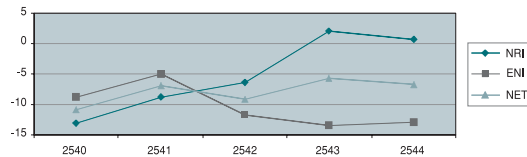

3. สถานการณ์และแนวโน้มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ดัชนีรวมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ค่าดัชนีรวมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในช่วงปี 2540-2545 สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวม ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย ดัชนีรวมมีค่าติดลบทุกปี ด้านทรัพยากรธรรมชาติมีแนวโน้มดีขึ้นในบางระยะ แต่จะต้องปรับปรุงในด้านสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น ปัญหาใหญ่คือเรื่องน้ำเสียชุมชน ของเสียอันตราย และคุณภาพอากาศ

อัตราการขยายตัวของ GDP ด้านอุปสงค์ (%)

ที่มา : โครงการพัฒนาข้อมูลและดัชนีเพื่อวางแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 2547

NRI : Natural Resource Index (ดัชนีรวมด้านทรัพยากรธรรมชาติ)

ENI : Environmental Index (ดัชนีรวมด้านสิ่งแวดล้อม)

NET : Natural Resource and Environment Index (ดัชนีรวมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

2. ป่าไม้

การสำรวจภาพถ่ายดาวเทียมในปี 2543 ทำให้ข้อมูลตัวเลขพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 25.3 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 33.5 หรือเท่ากับ 107.5 ล้านไร่ ในปี 2543 แต่ข้อมูลดังกล่าว ยังไม่ได้มีการตรวจสอบความถูกต้องภาคพื้นดิน สำหรับเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีประมาณร้อยละ 17 หรือเท่ากับ 91 ล้านไร่ ยังต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งกำหนดไว้ร้อยละ 25

อย่างไรก็ตาม ยังมีการบุกรุกที่ดินโดยเฉพาะในเขตอุทยานแห่งชาติ ที่ดินสาธารณประโยชน์ พื้นที่ป่าพรุ ในช่วงครึ่งปี 2547 มีรายงานว่าการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เกิดขึ้นในพื้นที่ 11 จังหวัด เนื้อที่บุกรุกประมาณ 129,300 ไร่ ข้อขัดแย้งที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ คือ พ.ร.บ.ป่าชุมชน ซึ่งยังไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร

3. ความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมากอยู่ใน 20 ลำดับแรกของโลก มีพรรณพืชมากกว่า 15,000 ชนิด ซึ่งเป็นสมุนไพรรักษาโรคมากกว่า 1,000 ชนิด มีชนิดพันธุ์สัตว์ป่า 3,978 ชนิด ซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูญพันธุ์หรือใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่งรวม 684 ชนิด นอกจากนั้นยังมีหอยน้ำเค็มและสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอีก 13,900 ชนิด รวมทั้งจุลินทรีย์มากกว่า 3,800 สายพันธุ์ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพเกิดจากการทำลายป่าและการสูญเสียระบบนิเวศต่างๆ

หน่วยพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตที่มีพัฒนาการนับล้านๆ ปี คือชุดความรู้และคลังข้อมูลที่ยังไม่เปิดเผย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์อุตสาหกรรมและการเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพจึงถือเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ลำดับที่ 188 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2547 การวางกรอบการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะกรอบการดำเนินงานว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างประเทศที่เป็นเจ้าของทรัพยากรกับประเทศที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี การพิจารณาถึงผลได้ผลเสียของประชาชนกลุ่มต่างๆ และการคุ้มครองสิทธิของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเกี่ยวข้องกันอย่างซับซ้อน และเป็นประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4. คุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำของกลุ่มน้ำสายหลักมีระดับมลพิษที่เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบัน แหล่งกำเนิดน้ำเสียที่สำคัญ คือ จากชุมชน ภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะจากอุตสาหกรรมกระดาษ เคมี อาหารและเครื่องดื่ม โลหะ และเหล็กกล้า น้ำเสียจากชุมชนทั่วประเทศ มีปริมาณ 14 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ได้รับการบำบัดเพียงวันละ 2.8 ล้านลูกบาศก์เมตร แม่น้ำสายสำคัญของประเทศ 4 แห่ง อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง แม่น้ำลำตะคองตอนล่าง และทะเลสาบสงขลา การจัดการน้ำเสียที่ผ่านมามีภาครัฐได้ใช้งบประมาณไปกว่า 67,000 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมทั่วประเทศ 87 แห่ง แต่ยังมีปัญหาในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการเงินที่ไม่สามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้ และปัญหาด้านเทคนิคที่ไม่สามารถเดินระบบได้เต็มศักยภาพและคุ้มค่ากับการลงทุน

จากการประมาณการเบื้องต้นคาดว่า มลพิษทางน้ำจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อปีเท่ากับร้อยละ 0.6-1.0 ของ GDP

5. ขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นทุกปีจากการขยายตัวของชุมชน และภาคธุรกิจต่างๆ ปี 2546 ประเทศไทยมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 22 ล้านตัน เป็นขยะชุมชน 14.4 ล้านตัน ขยะอุตสาหกรรม 5.9 ล้านตัน และขยะอันตราย 1.36 ล้านตัน อัตราการเพิ่มขึ้นของขยะชุมชนเท่ากับร้อยละ 1 ต่อปี และขยะที่เข้าสู่กระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) มีเพียงร้อยละ 11-15 เท่านั้น

ตัวชี้วัด	จำนวน
ขยะชุมชน	14.4 ล้านตัน
ขยะอุตสาหกรรม	5.89 ล้านตัน
ขยะอันตรายจากชุมชน	0.38 ล้านตัน
ขยะอันตรายจากอุตสาหกรรม	0.96 ล้านตัน
ขยะติดเชื้อ	21,000 ตัน
แหล่งกำจัดขยะทั่วประเทศ	
• ฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)	104
• กองทิ้ง (Open Dump)	>1000

ที่มา : World Bank :Thailand Environment Monitor 2003

6. สารเคมีอันตราย

สารเคมีอันตรายที่มีการนำเข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนนับหมื่นรายการ นำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และสาธารณสุข มีการควบคุมตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย จำนวน 1,308 รายการ ในจำนวนนี้ มีสารเคมีอันตรายที่ประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา เยอรมันนี ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร ได้ยกเลิกการใช้ แต่ประเทศไทยยังอนุญาตให้มีการนำเข้าไม่น้อยกว่า 13 รายการ นอกจากนั้นยังมีการลักลอบการนำเข้าสารเคมีที่ทางราชการประกาศห้ามใช้เข้ามาใช้อีกด้วย ปัจจุบันคณะกรรมการวัตถุอันตรายกำลังเร่งรัดดำเนินงาน ทบทวนการห้ามใช้และนำเข้าสารเคมีทั้ง 13 รายการ ได้แก่ Acrylonitrile, ANTU, Atrazin, Bromacil, Carbaryl, Carbon Tetrachloride, Chloroform, Chloropicrin, Ethylene Dichloride, Ethylene Oxide, Maleic Hydrazide, Sodium Arsenite และ Carbon Disulfide ซึ่งจะทำให้การควบคุมวัตถุอันตรายมีประสิทธิภาพ และทันสถานการณ์ยิ่งขึ้น

7. งบประมาณของรัฐในการจัดการสิ่งแวดล้อม

งบประมาณด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสัดส่วนร้อยละ 1.47 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะมูลฝอย

งบประมาณ	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546
รายจ่ายประจำปี	984,000	982,000	825,000	860,000	910,000	1,023,000	999,900
รายจ่ายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	21,141	20,355	13,114	14,509	12,633	15,257	14,722
สัดส่วนงบประมาณด้านการบริหารจัดการคิดเป็นร้อยละ	2.15	2.07	1.59	1.69	1.39	1.49	1.47

ที่มา : สำนักงบประมาณ (2540-2546)

ส่วนที่ 3 กิรทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

1. การพัฒนาระบบราชการเพื่อบู่มงสู่การบริหารจัดการที่ดี

การพัฒนาาระบบราชการเพื่อบู่มงสู่การบริหารจัดการที่ดี มีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบราชการไทยให้มีขนาดและโครงสร้างที่เหมาะสม มีระบบและกลไกการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบตอผลงานและประชาชน และมีระบบตรวจสอบด้วยการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามทุจริตประพุดติมิชอบเกิดประสิทธิผล

ผลจากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ระบบราชการไทยก้าวสู่ความทันสมัยเป็นสากล ทำงานและให้บริการที่มี

ประสิทธิภาพและคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งความก้าวหน้าการดำเนินการมีดังนี้

(1) **การวางรากฐานและจัดโครงสร้างกระทรวงกรมใหม่ให้ชัดเจนและมีบูรณาการ** รัฐบาลได้ปรับโครงสร้างส่วนราชการโดยบูรณาการภารกิจที่กระจัดกระจายอยู่ใน 15 กระทรวงเดิมมาจัดใหม่เป็น 20 กระทรวง และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นกลไกผลักดันการพัฒนากระบวนการของหน่วยงานราชการระดับนโยบายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยขณะนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) ซึ่งจะเน้นกรอบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบราชการในระยะต่อไปให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว คล่องตัว และเป็นผลดีต่อผู้รับบริการมากขึ้น

(2) **การปรับระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานได้** นำไปสู่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ระบบงบประมาณแนวใหม่ซึ่งเริ่มใช้ในปีงบประมาณ 2546 ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบระหว่างการบริหารระดับต่างๆ อย่างชัดเจน มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานและการวัดประสิทธิผลของงาน ซึ่งนำไปสู่การจัดทำงบประมาณที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ จะทำให้ระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

(3) **การปรับกระบวนการและวิธีการปฏิบัติราชการที่จะทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี** รัฐบาลได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นบทบังคับให้ทุกส่วน

ราชการพัฒนาการปฏิบัติราชการ โดยมีเป้าหมายให้ ส่วนราชการต้องปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของ ประชาชน ผลสัมฤทธิ์ของงาน ความมีประสิทธิภาพและ ความคุ้มค่า การลดขั้นตอน/เวลาการปฏิบัติงาน พร้อมทั้ง กำหนดมาตรการในการกำกับดูแล ควบคุม และประเมินผล สัมฤทธิ์ของงานที่เหมาะสม โดยอาศัยวิธีการจัดทำความ ตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร

นอกจากนี้ มาตรา 22 แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ยังได้ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ จัดให้มีการ ประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการ ดำเนินการอยู่เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทาง ในการพิจารณาว่า ภารกิจใดสมควรจะได้ดำเนินการต่อไป หรือยุบเลิก และเพื่อประโยชน์ในการตั้งงบประมาณของ ส่วนราชการในปีต่อไป ทั้งนี้ คาดว่าคู่มือการประเมินความ คุ้มค่าดังกล่าวจะสามารถนำมาทดลองใช้กับส่วนราชการได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 เป็นต้นไป

(4) การปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
ในช่วงปลายปี 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ยุทธศาสตร์การปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐถึง 2 ครั้ง ต่อเนื่องกัน คือ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2546 ได้มีมติ ให้ดำเนินมาตรการระยะสั้น (2 ปี) เพื่อมุ่งลดอัตรากำลัง โดยไม่เพิ่มอัตราตั้งใหม่และยุบเลิกอัตราที่มีการเกษียณ อายุราชการในแต่ละปี นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 ได้ใช้มาตรการการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อ

รองรับการเปลี่ยนแปลง เป็นมาตรการพิเศษจำนวน 3 มาตรการ เพื่อให้ทุกส่วนราชการรับไปดำเนินการเพื่อลดอัตราค่าจ้างให้ได้จำนวนร้อยละ 10 ของข้าราชการทั้งหมด โดยมาตรการ 1 และ 2 ซึ่งยึดหลักความสมัครใจ สามารถลดอัตราค่าจ้างข้าราชการลงได้ถึงประมาณ 52,000 คน ส่วนมาตรการ 3 ใช้หลักการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการและผู้ที่ผลการประเมินต่ำสุด ร้อยละ 5 จะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการได้ถ้ามีความสมัครใจ แต่ถ้าไม่ประสงค์จะลาออก จะต้องเข้ารับการอบรม และรับการประเมินผลอีกครั้งหนึ่ง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงการที่สำคัญ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2547 เห็นชอบในหลักการเรื่อง “**ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน**” ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประเทศ ได้แก่

(1) การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจในภูมิภาค (Regional Business Hub) มีเป้าหมายที่จะจูงใจให้ภาคธุรกิจจากต่างประเทศมาใช้กรุงเทพมหานครเป็นฐานการประกอบธุรกิจในภูมิภาคเอเชีย โดยจำเป็นต้องสร้างความทันสมัยและความสะดวกในบริการพื้นฐานสำหรับภาคธุรกิจ

(2) **การพัฒนา Transshipment Corridor** มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงการขนส่งบนเส้นทางระหว่างพื้นที่กรุงเทพมหานคร และท่าเรือแหลมฉบัง

(3) **การพัฒนาโครงข่ายทางหลวง**

- พัฒนาโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) เชื่อมโยงระหว่างท่าเรือแหลมฉบังกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และประตูการค้าชายแดนเชื่อมโยงในทิศทางเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก ควบคู่กับการพัฒนาศูนย์ Logistics บนโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองดังกล่าวเพื่อรวบรวมและกระจายสินค้า พร้อมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า

- พัฒนาเพิ่มมาตรฐานโครงข่ายทางหลวงชนบท และทางหลวงแผ่นดินให้เชื่อมโยงเข้าสู่ศูนย์ Logistics เพื่อรวบรวมสินค้าจากแหล่งผลิตในพื้นที่ต่างๆ ทั้งที่เป็นสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมชุมชน ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าก่อนการส่งออก ณ ท่าเรือแหลมฉบัง

1.2 **การสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน**

(1) **โครงข่ายรถไฟ** เร่งรัดพัฒนาเพิ่มความจุของโครงข่ายรถไฟในเส้นทางที่สำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการเชื่อมโยงการขนส่งผู้โดยสารและสินค้ากับระบบการขนส่งรูปแบบต่างๆ ตลอดจนพิจารณาศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบรางรถไฟขนาดมาตรฐาน (Standard Gauge) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้า

และผู้โดยสารในอนาคต

(2) **โครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคม** เพิ่มการลงทุนด้านโทรศัพท์พื้นฐาน (Fixed Lines) ในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในชนบทสามารถเข้าถึงบริการโทรคมนาคมขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง (Universal Services) และใช้เป็นช่องทางเชื่อมต่อกับแหล่งตลาดทั้งภายในและต่างประเทศผ่านระบบ Internet

(3) **พลังงาน** เร่งรัดการสร้างความมั่นคงในด้านพลังงานของประเทศและพิจารณาการใช้พลังงานทางเลือกที่เหมาะสม (Fuel Option) เพื่อลดการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งพลังงานเพียงแหล่งเดียว รวมทั้งเพิ่มการลงทุนด้านการพัฒนาพลังงานทดแทน เพื่อลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศในระยะยาว รวมทั้งกำหนดมาตรการด้านการประหยัดพลังงานและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงานให้แก่ประชาชน

(4) ระบบประปา

- เร่งรัดพัฒนาระบบประปาทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบประปาในเขตเทศบาล จำนวน 128 แห่ง และหมู่บ้าน จำนวน 14,875 แห่ง รวมทั้งให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนของประเทศเพิ่มเติม เพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำของภาคเศรษฐกิจและครัวเรือนในอนาคต

- เร่งรัดการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (ESB) เพื่อรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยในระยะสั้น ควรมีการพิจารณาจัดสรรน้ำให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ในพื้นที่ตามความจำเป็น

อย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนการเจริญเติบโตของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

(5) **การพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน** เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนของประเทศมีจำกัด และปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรน้ำของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่เมือง พื้นที่อุตสาหกรรม และพื้นที่ชนบท ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร

- พิจารณาผันน้ำส่วนเกินจากลุ่มน้ำที่มีศักยภาพภายในประเทศ และผันน้ำส่วนเกินจากแม่น้ำนานาชาติไปยังพื้นที่ที่มีความขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภค และพื้นที่ที่มีศักยภาพในเชิงเศรษฐกิจแต่มีปัญหาความขาดแคลนน้ำ และพัฒนาลำนํ้าที่มีศักยภาพในธรรมชาติให้เป็นโครงข่ายน้ำ (Natural Water Grid) สำหรับผันน้ำไปยังพื้นที่ต่างๆ

- ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้มีเอกภาพ โดยเป็นองค์กรเดียวที่กำกับดูแลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการด้านแหล่งน้ำ (Supply Side) การจัดสรรน้ำ (Allocation) และการบริหารจัดการโครงข่ายน้ำ (Water Grid) รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศในระยะยาว

1.3 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อดำเนินโครงการขนาดใหญ่ด้านโครงสร้างพื้นฐานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

(1) ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่ดี (Good Practice)

ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เหมาะสมกับประเภทโครงการ สถานการณ์และสอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทย โดยไม่จำกัดเฉพาะวิธีการทำประชาพิจารณ์ รวมทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการทั้งในขั้นตอนระหว่างก่อสร้างและภายหลังก่อสร้างแล้วเสร็จ

(2) ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการทำงานร่วมกับประชาชน ตลอดจนให้ความสำคัญในการสื่อสาร (Communications) กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งประชาชนในพื้นที่ กลุ่มองค์กรเอกชน (NGOs) นักวิชาการ นักลงทุนหรือแหล่งเงินทุนโครงการ และประชาชนทั่วไป

(3) ให้ความสำคัญในการจัดเตรียมโครงการโดยมีการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ (Feasibility Study) การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) และผลกระทบทางสังคมและวิถีชีวิตของประชาชน (EIA) ที่ครบถ้วน มีการกลั่นกรองอย่างละเอียดรอบคอบและปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส (Transparency)

(4) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ (Thailand's Infrastructure Service) เพื่อให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับภาพรวมและในระดับพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) นโยบายการลงทุน ระเบียบ/กฎหมาย ขั้นตอนการดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งทำให้สาธารณะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. โครงการที่สำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (Suvarnabhumi Airport)

การพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมินับเป็นจุดเริ่มต้นสู่สหัสวรรษใหม่แห่งการพัฒนาสนามบินพาณิชย์ของประเทศไทย ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(1) ข้อมูลพื้นฐานท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมีพื้นที่ประมาณ 20,000 ไร่ หรือ 32 ตารางกิโลเมตร ใหญ่กว่าสนามบินดอนเมืองประมาณ 6 เท่า ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ห่างจากตัวเมืองกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกประมาณ 25 กิโลเมตร

เมื่อเริ่มเปิดให้บริการระยะแรก ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจะมีขีดความสามารถรองรับผู้โดยสารได้ไม่น้อยกว่า 45 ล้านคน/ปี และรองรับการขนส่งสินค้าทางอากาศได้ไม่น้อยกว่า 3 ล้านตัน/ปี โดยมีส่วนประกอบหลัก ดังนี้

- **ทางวิ่ง 2 เส้น** ความกว้าง 60 เมตร ทางวิ่งด้านตะวันออกยาว 4,000 เมตร ทางวิ่งด้านตะวันตกยาว 3,700 เมตร มีระยะห่างระหว่างทางวิ่ง 2,200 เมตร ทำให้สามารถรองรับการขึ้นลงพร้อมกันของอากาศยานได้

- **หลุมจอดเครื่องบิน 120 หลุมจอด** เป็นหลุมจอดประชิดอาคาร 51 หลุมจอด ในจำนวนนี้ 5 หลุมจอดสามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ และมีหลุมจอดระยะไกล 69 หลุมจอด

- **อาคารผู้โดยสาร** โครงสร้างและวัสดุหลักเป็นเหล็กและกระจก มีหลังคากระจกล้อมด้วยแผงกันแดดอลูมิเนียม มีพื้นที่ใช้สอย 182,000 ตารางเมตร แบ่งเป็น 7 ชั้น มีช่องตรวจบัตรผู้โดยสารขาออก 360 ช่อง จุดตรวจหนังสือเดินทางขาออก 72 จุด ขาเข้า 124 จุด มีระบบลำเลียงกระเป๋าที่สามารถลำเลียงได้มากกว่า 9,000 ใบต่อชั่วโมง มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยในการตรวจสอบกระเป๋าและสัมภาระอย่างสมบูรณ์ มีสถานีรถไฟด่วนอยู่ใต้อาคารผู้โดยสาร มีอาคารจอดรถเชื่อมกับอาคารผู้โดยสารจอดรถยนต์ได้ 5,000 คัน นอกจากนี้ยังมีที่จอดรถภายนอกอาคาร จอดรถได้ 10,000 คัน

- **อาคารเทียบเครื่องบิน** โครงสร้างหลักของตัวอาคารเป็นเหล็ก มีหลังคาเป็นกระจกพิเศษ สลับกับผ้าใยสังเคราะห์เคลือบเทฟลอน มีพื้นที่ใช้สอย 381,000

ตารางเมตร แบ่งเป็น 4 ชั้น มีช่องสะพานเทียบเครื่องบิน 51 ช่อง ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสะพานเทียบเครื่องบินขนาดใหญ่ A380 จำนวน 5 ช่อง

- หอบังคับการบิน เป็นหอบังคับการบินที่สูงที่สุดในโลก มีความสูง 132 เมตร และมีระบบนำร่องอากาศยานที่ทันสมัย

- เส้นทางหลักเข้าสู่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มี 5 เส้นทาง คือทิศเหนือเชื่อมกับถนนกรุงเทพ-ชลบุรี (สายใหม่) ทิศตะวันตกเฉียงเหนือเชื่อมกับถนนร่มเกล้าและถนนกิ่งแก้ว ทิศใต้เชื่อมกับถนนบางนา-ตราดและทางด่วนบูรพาวิถี ทิศตะวันออกเฉียงเหนือเชื่อมกับถนนอ่อนนุช และทิศตะวันตกเชื่อมกับถนนกิ่งแก้ว นอกจากนี้ยังมีรถไฟด่วนสายมักกะสัน-สุวรรณภูมิ ระบุความเร็ว 160 กิโลเมตร/ชั่วโมง วิ่งเข้าสู่สนามบิน โดยมีสถานีตรวจบัตรโดยสารและสัมภาระที่มักกะสัน

การพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะแรก ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 155,000 ล้านบาท ประกอบด้วย

- (1) เงินลงทุนของภาครัฐ จำนวน 125,000 ล้านบาท และ
- (2) เงินลงทุนที่เอกชนร่วมลงทุนในกิจการเชิงพาณิชย์ จำนวน 30,000 ล้านบาท

โดยที่การพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิทั้งภายในและภายนอกสนามบิน เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนต่างๆ จำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (กทภ.) โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและบริหารการพัฒนาท่าอากาศยาน

สุวรรณภูมิ เพื่อให้การพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
ตลอดจนระบบคมนาคม/ โครงสร้างพื้นฐาน และกิจการ
ที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและ
มีประสิทธิภาพ

(2) **ความก้าวหน้าการก่อสร้างท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ** (เดือนสิงหาคม 2547) งานในความรับผิดชอบ
ของบริษัทท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด (บทม.)
ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงคมนาคมที่รับผิดชอบหลัก
ในการก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีความก้าวหน้า
โดยรวมร้อยละ 68 ขณะที่งานที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
อื่นๆ รับผิดชอบมีความก้าวหน้าโดยรวมร้อยละ 49 ของ
แผนงาน

2.2 รถไฟฟ้าใต้ดิน

ปัจจุบันประเทศไทยมีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนใต้ดิน
สายแรก มีชื่อว่า “**รถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคล**”
เชื่อมระหว่างหัวลำโพง-ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์-

บางชื่อ มีทางวิ่งเป็นอุโมงค์ใต้ดินตลอดสาย ความยาว 20 กิโลเมตร มีสถานีขึ้น-ลง ทั้งหมด 18 สถานี โดยได้เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 3 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 รับทราบมติคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก(คจร.) เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547 ที่เห็นชอบกับโครงข่ายภาพรวมการขนส่งมวลชนระบบรางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พร้อมกรอบแผนการดำเนินงานในระยะ 6 ปี (พ.ศ.2547-2552) ระยะทางรวม 291 กม. (โครงข่ายเดิม 43.7 กม. ส่วนต่อขยายโครงข่ายใหม่ 247.3 กม.) รวม 7 สาย และรับทราบกรอบวงเงินลงทุน ณ ราคาปัจจุบันประมาณ 446,677 ล้านบาท ประกอบด้วยเส้นทางของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) 3 สายคือ สายสีน้ำเงิน สายสีส้ม และสายสีม่วง, เส้นทางของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย (รฟท.) 2 สาย (สายสีแดง) และ กทม. 2สาย (สายสีเขียว) โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

2.3 การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 รับทราบแนวทางการดำเนินงาน 3 แนวทาง ตามยุทธศาสตร์การปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาคที่กระทรวงพลังงานเสนอ

ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2547 เรื่อง โครงการศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค (Strategic Energy Landbridge) ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ แล้วมีมติรับทราบแนวทางการดำเนินการจัดตั้งเขต

ปลอดภัยที่ศรีราชา (Sriracha Hub) และเห็นชอบ
แนวทางการดำเนินงานตามโครงการศูนย์กลางพลังงาน
ในภูมิภาค (Strategic Energy Landbridge : SELB) โดย
การดำเนินงานตามโครงการศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค
ประกอบด้วย

(1) **การจัดตั้งเขตปลอดภัยที่ศรีราชา** การ
ดำเนินการที่แล้วเสร็จ คือ การแก้ไขกฎ ระเบียบต่างๆ ให้
เอื้อต่อการส่งออกปิโตรเลียมไปต่างประเทศ จำนวน 18 ฉบับ
และผู้ค้าได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกรรมในเขตปลอดภัย
แล้ว 3 ราย สำหรับแนวทางที่จะดำเนินการต่อไป คือ การ
อำนวยความสะดวกให้กับผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตฯ 3 ราย และ
ผู้ประกอบการค้าน้ำมันที่ส่งออกอยู่แล้วให้เข้ามาทำการค้า
ในเขตปลอดภัย ประกอบด้วย 1) การจัดหาลังน้ำมัน
ให้เพียงพอต่อการทำธุรกรรมในเขตปลอดภัย 2) การ
อำนวยความสะดวกในเรื่องการผสมน้ำมัน (Blending)
3) การมีระบบภาษีและบัญชีที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมการค้า
น้ำมัน 4) การมีระบบการเงินที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมการค้า
น้ำมัน

(2) **โครงการเส้นทางยุทธศาสตร์พลังงาน
(Strategic Energy Landbridge : SELB)** มีสาระสำคัญสรุปได้
ดังนี้

- **วัตถุประสงค์** เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
ในการจัดหาและสำรองน้ำมัน เพิ่มทางเลือกเส้นทางการ
ขนส่งน้ำมันแทนช่องแคบมะละกา การพัฒนาตลาดน้ำมัน
และอุตสาหกรรมปิโตรเลียมต่อเนื่องของภูมิภาค และกระตุ้น
เศรษฐกิจของประเทศและพื้นที่ภาคใต้

- **จุดที่ตั้งโครงการ** ทางฝั่งตะวันตก จุดขึ้นของท่อขนส่งน้ำมันบริเวณอำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา อยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น เปรียบเทียบ 3 จุด ได้แก่ 1) บ้านทุ่งมะพร้าว 2) บ้านบ่อตาน และ 3) บ้านหารหัก และทางฝั่งตะวันออก จุดปลายท่อขนส่งน้ำมันบริเวณบ้านทุ่งไผ่ อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เส้นทางจากแยกทางหลวง # 44 - อำเภอกาญจนดิษฐ์ -ทางหลวง # 401 - ทางหลวงชนบท # 3009 - บ้านทุ่งไผ่

- **ตลาดเป้าหมายของการดำเนินการ** ได้แก่ ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น และประเทศด้านตะวันออกอื่นๆ รวมการใช้ 14.5 ล้านบาร์เรล/วัน

- **ลักษณะโครงการ** จะมีลักษณะเป็นท่อส่งน้ำมันขนาด 1.5 ล้านบาร์เรล/วัน เส้นผ่าศูนย์กลาง 48 นิ้ว ระยะทางประเทศ 250 กิโลเมตร เงินลงทุน 880 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คลังน้ำมันทั้ง 2 ฝั่งมีความจุประมาณ 16 ล้านบาร์เรล/วัน และทุนรับ-จ่ายน้ำมัน (SPM) ฝั่งตะวันตก รับเรือขนาด 300,000 - 450,000 ตัน และฝั่งตะวันออก รับเรือขนาด 100,000-300,000 ตัน

- **การขนส่งผ่านระบบท่อ SELB** สามารถแข่งขันได้กับการขนส่งโดยตรงจากตะวันออกกลาง-เอเชียตะวันออก ด้วยเรือขนาด 80,000 - 135,000 ตัน (มีจำนวนมากกว่า 786 ลำ ในปี 2546 และจะเพิ่มเป็น 930 ลำ ในปี 2548) และจะมีต้นทุนที่สูงกว่าการขนส่งด้วยเรือขนาด 300,000 ตัน เมื่อเปรียบเทียบกับ การขนส่งโดยตรงจากตะวันออกกลาง - เอเชียตะวันออก ประมาณ 0.33 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล

3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. เทคโนโลยีชีวภาพ และพืชดัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organism :GMO)

การค้นพบทางวิทยาศาสตร์เรื่องพันธุกรรม เปรียบเสมือน การปฏิวัติครั้งใหม่ ซึ่งทำให้ความรู้ สิทธิบัตร และการค้า เติบโตไปด้วยกัน ปัจจุบันเทคโนโลยีชีวภาพ โดยเฉพาะการ ดัดแปลงพันธุกรรมพืชเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีกว่าเดิม มีความ ก้าวหน้าเป็นอย่างมากในหลายประเทศ สินค้า GMO เริ่ม เข้าสู่ตลาดการค้าและหมุนเวียนจำหน่ายในตลาดโลกตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด มะเขือเทศ และ มันฝรั่ง โดยมีสหรัฐเป็นผู้นำทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านการ ตลาด

อาหารที่มีส่วนประกอบของพืชดัดแปลงพันธุกรรม ยังคง ถูกคัดค้านจากหลายฝ่าย เนื่องจากไม่แน่ใจถึงความปลอดภัย ในการบริโภค ประเทศไทยมีการควบคุมสินค้า GMO ใช้บังคับ กับถั่วเหลืองและข้าวโพด โดยมีมาตรฐานสอดคล้องกับของ ประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ องค์การพัฒนาเอกชนเรียกร้องให้แก้ไข ข้อกำหนดการติดฉลากผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของ จีเอ็มโอ จากร้อยละ 5 เป็น ร้อยละ 1

ประเด็นเรื่องพืช GMO มีทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่าย คัดค้าน ซึ่งมาจากนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำของโลก ฝ่ายที่ คัดค้านเห็นว่าพืช GMO อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบ นิเวศอย่างไม่สามารถควบคุมได้ และอาจไม่ปลอดภัย ต่อสุขภาพของประชาชน สำหรับประเทศไทย การไม่มี เทคโนโลยีตัดต่อพันธุกรรมของตนเอง อาจทำให้ระบบ

เกษตรกรรมของประเทศต้องขึ้นกับบริษัทค่าเมล็ดพันธุ์ข้ามชาติ ดังนั้น ไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างองค์ความรู้ด้านการตัดแต่งพันธุกรรมที่เป็นของตนเอง ประเทศไทย มีการศึกษาพืชตัดแต่งพันธุกรรมอย่างน้อย 16 รายการ เป็นประเทศแรกในอาเซียน ที่อนุญาตให้มีการวิจัยภาคสนามได้ แต่รัฐบาลยังจำกัดขอบเขตการแพร่กระจายในสิ่งแวดล้อม และยังไม่อนุญาตให้มีการขยายพันธุ์ หรือการผลิตเพื่อการค้า

สำหรับประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพที่รัดกุมและมีประสิทธิภาพเพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ควรจะครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ เช่น ให้มีการอนุญาตหรือการรับรองทุกกิจกรรม และผลิตภัณฑ์สืบเนื่องต้องมีการประเมินความเสี่ยง และมีข้อมูลที่สมบูรณ์ ตลอดจนสร้างสมดุลระหว่างสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข้อมูลความเสี่ยงเกี่ยวกับสินค้า GMO กับสิทธิของการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการค้า เป็นต้น

2. ประเทศไทยกับนาโนเทคโนโลยี

นาโนเทคโนโลยี มีความจำเป็นต่อการแข่งขันในตลาดโลก ทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีชีวภาพ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน เพราะจะสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณสมบัติพิเศษแตกต่างที่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มอย่างมหาศาล ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการออกแบบโมเลกุล หน่วยงานวิจัยและห้องปฏิบัติการในสถาบันการ

ศึกษาของประเทศหลายแห่ง มีการรวมกลุ่มกันอย่างหลวมๆ เกี่ยวกับงานวิจัยด้านนาโนวัสดุ และนาโนเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งประเทศไทยสามารถเลือกการพัฒนานาโนเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญกับเศรษฐกิจของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมภาคเกษตร การพัฒนาเส้นใยนาโนสำหรับ อุตสาหกรรมสิ่งทอ การพัฒนาฟิล์มบางสำหรับเก็บถนอมอาหาร มีการประเมินว่า ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า สินค้านาโนเทคโนโลยีที่พัฒนาโดยคนไทย จะทำรายได้สูงถึง 120,000 ล้านบาท

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2546 ให้ จัดตั้งศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นหน่วยงานภายใต้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของ ประเทศไทย แผนที่น่าสนใจด้านการพัฒนาวัสดุนาโนกำหนด ประเภทงานวิจัยออกเป็น 5 สาขา คือ อนุภาคนาโน วัสดุผสมผสาน เส้นใยนาโน โครงสร้างนาโนของคาร์บอนและ โพร่งนาโน และฟิล์มบางนาโน นอกจากนั้น ยังมีงานวิจัยด้าน นาโนเทคโนโลยีหลายสาขากำลังอยู่ในช่วงของการทดลอง ในห้องปฏิบัติการ ครอบคลุมทั้งด้านอิเล็กทรอนิกส์ และ เทคโนโลยีชีวภาพ

การพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จที่แท้จริงของนาโน เทคโนโลยี ขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่สามารถบูรณาการองค์ความรู้ข้ามพรมแดนระหว่างสาขา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทันสมัยใหม่ของวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน การคิดค้นประดิษฐ์วัสดุอุปกรณ์นาโนแต่ละอย่าง ต้องการ นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา

โมเลกุล นักคณิตศาสตร์ วิศวกรไฟฟ้า วิศวกรเคมี รวมทั้งคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นได้ยากและไม่มีประสิทธิภาพพอ นอกจากนั้น ยังต้องมีกลไกที่เชื่อมโยงการดำเนินงานในห้องปฏิบัติการกับภาคการผลิตให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ในประเทศไทย การเชื่อมโยงงานวิจัยพื้นฐานไปสู่งานวิจัยประยุกต์ จนก้าวไปสู่การจดสิทธิบัตรและทำการผลิตเพื่อการค้าที่ประสบความสำเร็จสามารถแข่งขันได้ ยังมีจำนวนน้อยมาก

4. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1. การจัดตั้งเขตการค้าเสรีและการทำข้อตกลงทวิภาคีกับประเทศต่างๆ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำเขตการค้าเสรีในระดับพหุภาคี ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าทั้งด้านภาษี และมีใช้ภาษี ขยายตลาดการค้าและการลงทุน กระจายแหล่งส่งออกและนำเข้า ตลอดจนสร้างพันธมิตรที่จะเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาค โดยมีกรอบการดำเนินงาน คือ การเจรจาทำความตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรี มีขอบเขตครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทุกสาขา (Closer Economic Partnership) ทั้งการเปิดเสรีทางการค้า ทั้งสินค้า บริการ และการลงทุน ตลอดจนการขยายความร่วมมือทั้งในสาขาที่ร่วมมือกันอยู่แล้ว และสาขาใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับกฎระเบียบของ

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ขณะนี้
รัฐบาลมีนโยบายจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ทั้งสิ้น
10 ประเทศ 1 กลุ่มเศรษฐกิจ โดยได้ลงนามกรอบความ
ตกลงเขตการค้าเสรีแล้วจำนวน 5 ประเทศ 1 กลุ่มเศรษฐกิจ
ได้แก่ ออสเตรเลีย จีน บาห์เรน อินเดียเปรู และกลุ่มเศรษฐกิจ
BIMSTEC อยู่ระหว่างการเจรจา 2 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น
และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษา 3 ประเทศ
ได้แก่ เกาหลี นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้

ความก้าวหน้าในการเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรีของไทย*

ประเทศ คู่เจรจา	สถานะล่าสุด	กรอบการเจรจา
ออสเตรเลีย	ลงนามในข้อตกลงเมื่อวันที่ 5 ก.ค. 2547 และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2548	ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทุกด้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน 1) เปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการและ การลงทุน 2) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาขาต่างๆ
	▶ ลงนามในแถลงการณ์ร่วมเพื่อจัดตั้ง เขตการค้าเสรีไทย-บาห์เรนเมื่อ วันที่ 11 มิ.ย. 2545 ▶ ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วย การเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 29 ธ.ค. 2545	ใน Framework Agreement จะมีสาระสำคัญ 3 ส่วน คือ 1) การลดภาษีก่อน (Early Harvest) 2) ความตกลงเขตการค้าเสรี เปิดเสรีด้าน การค้าสินค้า บริการ และการลงทุน 3) การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในด้านต่างๆ
จีน	ลงนามในความตกลงเร่งลดภาษี สินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 2546	กำหนดให้มีการเปิดเสรีผักและผลไม้ ระหว่างกัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2003
อินเดีย	ลงนามในกรอบความตกลงจัดตั้งเขต การค้าเสรีไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ 9 ต.ค. 2546	ครอบคลุมเจรจาการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน การลดภาษีสินค้าบางส่วน ทันที และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในสาขาที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

ประเทศ คู่เจรจา	สถานะล่าสุด	กรอบการเจรจา
ญี่ปุ่น	ร่วมกันประกาศเปิดการเจรจาหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEP) เมื่อวันที่ 11 ธ.ค. 2546	ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทุกด้าน โดยให้มีการเปิดเสรี ทั้งด้านสินค้า บริการ และการลงทุน รวมทั้งความร่วมมือในสาขาต่างๆ
เกาหลี	ร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ตั้งแต่วันที่ 2 พ.ย. 2542	เป็นกลไกในการขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน
นิวซีแลนด์	เริ่มต้นทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการทำความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CEP) เมื่อวันที่ 20 ต.ค. 2545	ครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า อาทิ มาตรการสุขอนามัย อุปสรรคเทคนิคต่อการค้า
เปรู	ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เมื่อวันที่ 17 ต.ค. 2545	ครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน โดยมีเป้าหมายเป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ในปี 2015 ยกเว้นสินค้าที่มีความอ่อนไหว จะพิจารณาเป็นรายการไป
แอฟริกาใต้	ประกาศเริ่มต้นการเจรจา FTA เมื่อวันที่ 29 มิ.ย. 2547	
สหรัฐอเมริกา	ประกาศเริ่มต้นการเจรจา FTA เมื่อวันที่ 19 ต.ค. 2546	ครอบคลุมกว้างขวางและมีเป้าหมายขยายการค้าระหว่างกัน ทั้งในเรื่องการค้าสินค้า มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรการด้านสุขอนามัย แหล่งกำเนิดสินค้า สิ่งทอ การค้าบริการ การเงิน การธนาคาร ไทโรคมณฑล การลงทุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ นโยบายการแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า และ e-commerce
BIMSTEC	ลงนามในกรอบความร่วมมือ BIMSTEC เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2547	ครอบคลุมการค้าสินค้า บริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ

* ข้อมูลถึงวันที่ 1 ต.ค. 2547

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.1 การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation : GMS)

แผนงาน GMS เริ่มต้นในปี 2535 โดยการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการจากธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank-ADB) มุ่งสนับสนุนความร่วมมือบนพื้นฐานความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของ 6 ประเทศสมาชิก ได้แก่ กัมพูชา ลาว จีน (มณฑลยูนนาน) พม่า ไทย และเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมพัฒนาและอำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ บรรเทาความยากจน สร้างความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอนุภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาเชิงสังคมและทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนงาน GMS เน้นการพัฒนา**แนวพื้นที่เศรษฐกิจ (Economic Corridors)** ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมในพื้นที่ที่มีศักยภาพตามแนวเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงหลัก 3 แนว ได้แก่ แนวเหนือ-ใต้ แนวตะวันออก-ตะวันตก แนวตอนใต้ โดยยึดหลัก 3Cs คือ **Connectivity** ร่วมพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยคมนาคมขนส่งทางบก/น้ำ/อากาศ พลังงานและโทรคมนาคม อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ **Competitiveness** ร่วมพัฒนาเพิ่มความสามารถการแข่งขันของอนุภูมิภาค โดยลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงมาตรฐานสินค้า พัฒนาระบบคมนาคมให้สะดวก สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดใหม่ และพัฒนาทุนทางสังคม **Community** สนับสนุนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

GMS ใช้เวทีการประชุมระดับคณะทำงานระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ระดับรัฐมนตรี และระดับสุดยอดผู้นำ 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานในอนุภูมิภาค โดย ADB ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการฯ โดยมี สคช. เป็น National Coordinator ของไทยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานตาม 9 สาขาความร่วมมือ ได้แก่ คมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม พลังงาน ท่องเที่ยว การค้า การลงทุน เกษตร พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม

การดำเนินงาน 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2535-2546)

เป็นการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงาน และเริ่มผลักดันแผนสู่ปฏิบัติที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านคมนาคมและพลังงาน

การดำเนินงานในระยะต่อไป : มุ่งเร่งรัดให้เกิด ผลการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมในทุกด้าน หาพันธมิตร ระดมทุน ผลักดันบทบาทภาคเอกชนและสร้างความเข้มแข็ง การดำเนินงานภาครัฐ 6 ประเทศ โดยไทยจะมีบทบาทเชิง หุ้นส่วนกับ ADB และจีน เพื่อพัฒนาอนุภูมิภาคทั้งด้าน การเงินและวิชาการ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยและจีน เติบโต และขยายตัวสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่น

2.2 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย- มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT)

แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2536 เมื่อผู้นำสามประเทศเห็นพ้องตามแนวคิดในการ พัฒนาความร่วมมือไตรภาคีทางเศรษฐกิจระหว่าง 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ของไทย ภาคเหนือและภาคตะวันตกของ มาเลเซีย และภาคเหนือและตะวันตกของเกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย เพื่อเร่งรัดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และ เสริมสร้างความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การถ่ายทอด เทคโนโลยี และความร่วมมือด้านการผลิต (Co-production) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอนุภูมิภาค IMT-GT

ต่อมาในปี 2543 จึงได้กำหนดแนวทางของ แผนงานIMT-GT ใหม่ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่แนวพื้นที่สะพาน เศรษฐกิจ สงขลา-ปีนัง-เมดาน เชื่อมโยงกับแนวพื้นที่ต่อเนื่อง กับสะพานเศรษฐกิจ ได้แก่ พื้นที่ที่เหลือของแผนงาน IMT-GT โดยมีขอบเขตความร่วมมือใน 6 ด้าน คือการ

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การค้าและการขยายผลพัฒนา
จากจุดเริ่มแรก ได้แก่ การพัฒนารายสาขา : การท่องเที่ยว
การพัฒนาลาดเสรี : เขตโทรคมนาคมพิเศษ การพัฒนา
สหสาขา : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาพื้นที่
ต่อเนื่องแนวพื้นที่สะพานเศรษฐกิจและการค้าภายใน

ปัจจุบันแผนงาน IMT-GT ได้ขยายพื้นที่เพิ่มเติม
โดยฝ่ายไทยเพิ่มพื้นที่จังหวัด ตรัง พัทลุง และนครศรีธรรมราช
มาเลเซียได้เพิ่มรัฐสลังงอ และรัฐกลันตัน และอินโดนีเซีย
ได้ขยายพื้นที่จากเดิม ได้แก่ สุมาตราเหนือ สุมาตราตะวันตก
อาเจะห์ เรียว จัมบี เบงกูลู โดยเตรียมเพิ่มจังหวัดอื่นๆ ของ
สุมาตราในปัจจุบันแผนงานIMT-GT มีความก้าวหน้าที่สำคัญ
เช่น การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงทั้งทางบก น้ำ และอากาศ
การค้าต่างตอบแทนบริการทางโทรคมนาคมแบบพิเศษ
การจัดแพ็คเกจทัวร์ IMT-GT ธนาคารอิสลาม อาหารฮาลาล
IMT-GT การพัฒนาประมงทะเล และปศุสัตว์

อนึ่งนายกรัฐมนตรีไทยและมาเลเซียได้มีแนวคิด
ที่จะผลักดันการพัฒนาในส่วนของ 2 ประเทศ จึงได้ก่อตั้ง
กรอบคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์ร่วมสำหรับการ
พัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย (Thailand-Malaysia
Committee on Joint Development Strategy for Border
areas-JDS) ในโอกาสการเยือนไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรก
ของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2547
โดยมีกรอบความร่วมมือ 9 สาขา ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานและการเชื่อมโยงการขนส่ง การพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์และการศึกษา การท่องเที่ยว วัฒนธรรมและการ
ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนการค้าและการลงทุน

การเกษตร ซึ่งรวมการประมง ปศุสัตว์ และชลประทาน การเงินและการคลังซึ่งรวมการพัฒนาธนาคารอิสลามใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย การพลังงาน และการบรรเทา สาธารณภัย

พื้นที่แผนงานนี้ ครอบคลุม 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ของไทย ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส และ 4 รัฐภาคเหนือ ของมาเลเซีย ได้แก่ กลันตัน เกดะห์ เปรัก (เฉพาะอำเภอเบงกอลันฮูลู) และปะลิส ซึ่งปัจจุบันสองประเทศได้จัดทำแผนปฏิบัติการ JDS ร่วมกัน แล้วเสร็จและได้ลงนามความตกลงเพื่อรับรองแผนปฏิบัติการ JDS แผนแรก เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2547 และผู้นำทั้งสอง ประเทศได้เป็นประธานพิธีปฐมฤกษ์เปิดการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่สอง เชื่อมบ้านบูเกะตา จังหวัด นราธิวาส กับอำเภอบูเกะตาบูหงา รัฐกลันตันเป็นโครงการ JDS โครงการแรกๆ ที่เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2547

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อีระเว-ดิ-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

ยุทธศาสตร์ ACMECS ประกอบด้วย 5 ประเทศสมาชิก ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม ริเริ่มขึ้นในปี 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม สร้างงานสร้าง รายได้ และมุ่งเน้นพัฒนาบริเวณชายแดน พร้อมสนับสนุน การย้ายฐานการผลิตเกษตร/อุตสาหกรรมไปยังพื้นที่ ชายแดนและพื้นที่ในประเทศเพื่อนบ้านที่มีศักยภาพ กรอบ ความร่วมมือนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ริเริ่มให้ สศช. ยกร่างกรอบแนวคิด Economic Cooperation

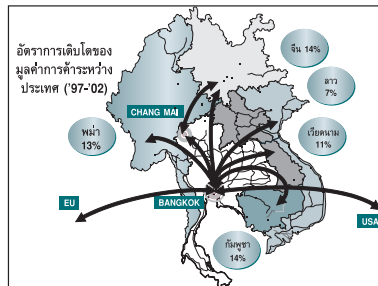
Strategy - ECS เป็นแผนความร่วมมือระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน โดยปรับเป็นแผนปฏิบัติการ 5 สาขาแนบท้ายประกาศแถลงการณ์พุกาม (Bagan Declaration) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสุดยอดผู้นำ 4 ประเทศ ณ เมืองพุกาม ประเทศพม่า เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2546 ต่อมาประเทศเวียดนามเข้าร่วมเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการในเดือนพฤษภาคม 2547 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น ACMECS

การดำเนินงานของ ACMECS ประกอบด้วย 5 สาขาความร่วมมือ คือ 1) การอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน 2) เกษตร/อุตสาหกรรม 3) การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม 4) ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดย สศช. เป็นสำนักงานเลขานุการ และกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นเลขานุการร่วม ผลักดันงานผ่านการประชุมระดับคณะทำงาน เจ้าหน้าที่อาวุโส รัฐมนตรี และสุดยอดผู้นำ โดยโครงการที่ไทยพร้อมดำเนินงานสนับสนุนด้านวิชาการและการเงิน ได้แก่ สิทธิพิเศษภาษีศุลกากรภายใต้กรอบอาเซียน (AISP) One Stop Service ด้านชายแดน ตั้งสภาธุรกิจ ACMECS เตรียมการลงทุน Contract Farming และช่วยเหลือด้านวิชาการเกษตร ศึกษาจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายแดน/พื้นที่ตอนในประเทศเพื่อนบ้านพัฒนาคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะเมืองคู่แฝดและพื้นที่ศักยภาพอื่นๆ อำนวยความสะดวกและส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น single visa การยกเว้นเก็บค่าธรรมเนียมผ่านแดน การขยายขอบเขต Border Pass การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเน้นพื้นที่ชายแดน

การดำเนินงานระยะต่อไปจะมุ่งเน้นสร้างพันธมิตรเพื่อระดมทุนทั้งจากประเทศสมาชิกอื่น และประเทศที่สาม จัดตั้งกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจน และผลักดันการดำเนินงานโครงการร่วม และโครงการทวิภาคีระหว่างประเทศสมาชิกอื่นๆ

5. ยุทธศาสตร์การเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ในภูมิภาคของประเทศไทย

ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ในการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอินโดจีน นอกจากนั้นขณะนี้แต่ละประเทศในภูมิภาคนี้ (ยกเว้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ล้วนมีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและมีการเติบโตด้านการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแนวโน้มการทำข้อตกลง Free Trade Agreement ของหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยที่จะทำให้การค้าระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ยิ่งมีการเจริญเติบโตที่สูงขึ้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่เปิดโอกาสให้การสร้าง

แผนภาพศักยภาพทางภูมิศาสตร์ของระบบโลจิสติกส์ของไทย

ความเชื่อมโยงของกิจกรรมเศรษฐกิจต่างๆ โดยเฉพาะด้าน โลจิสติกส์มีความเป็นไปได้สูงและทำให้เกิดผลประโยชน์ ร่วมกันระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้ได้มาก

ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรอาศัยโอกาสและความ ได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์นี้ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้ ไทยเป็น ศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน (Logistics Hub of Indo-China) ซึ่งหมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพ และ คุณภาพของกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ทั้งในส่วนผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการของกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ในประเทศ และ ดึงดูดให้กิจการขนส่งสินค้า/บริการในภูมิภาคเข้ามาใช้ ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงมากขึ้น

ข้อสรุปประเด็นยุทธศาสตร์นี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (กพข.) และคณะรัฐมนตรีในวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2546 มี รายละเอียดดังนี้

5.1 โครงสร้างพื้นฐานและกฎหมาย เป็นบทบาทของ ภาครัฐโดยตรง ที่จะต้องเร่งดำเนินการ โดยเฉพาะการ ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีอยู่ ทั้งในด้าน 1) การปรับปรุงการบริหารจัดการของ รูปแบบการขนส่งที่สำคัญ เช่น การขนส่งด้วยระบบราง และ การขนส่งทางน้ำ เป็นต้น 2) การปรับปรุงจุดเชื่อมต่อระหว่าง รูปแบบ (Mode) การขนส่งให้สามารถเปลี่ยนถ่ายจากการ ขนส่งในรูปแบบหนึ่งไปอีกรูปแบบหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีการใช้การขนส่งในรูปแบบที่ยังมี Capacity เหลืออยู่ได้ สะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้ง 3) การพัฒนาเส้นทางการขนส่งให้ เหมาะสมกับแต่ละอุตสาหกรรมหลัก เป็นต้น

นอกจากนี้การปรับปรุงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน (เช่น ข้อกำหนดรถบรรทุก) และรองรับพัฒนาการของกระบวนการโลจิสติกส์ที่กำลังเกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ (เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น)

5.2 เทคโนโลยีและระบบข้อมูล ซึ่งหมายถึง การกระตุ้นการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนโดยรวม โดยเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้เกิดการสื่อสารและประสานงานที่ดี ตลอดทั้งกระบวนการการเชื่อมโยงระบบข้อมูลนี้ควรครอบคลุมทั้งในระดับภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่หน่วยงานระหว่างประเทศ

5.3 บุคลากรและองค์ความรู้ ซึ่งหมายถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะด้านโลจิสติกส์ให้สามารถรองรับและเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาโลจิสติกส์ในด้านอื่นๆ โดยมีนัยที่แตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งรวมถึงบุคลากรที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรม บุคลากรในอุตสาหกรรมต่างๆ บุคลากรที่ให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics Service Provider) และบุคลากรภาครัฐ

นอกจากนี้ ยังต้องกระตุ้นให้มีการค้นคว้าวิจัยในด้านต่างๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ในบริบทของไทย และมีความตื่นตัวในพัฒนาการของต่างประเทศตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ๆ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

5.4 ผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งครอบคลุมการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่างๆ โดยการพัฒนากิจกรรมโลจิสติกส์ภายในให้มีประสิทธิภาพภายใน และการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ให้สามารถแข่งขันได้ และเป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพในอุตสาหกรรมต่างๆ ต่อไป

6. การติดตามผลการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนา แห่งสหัสวรรษ

เมื่อเดือนกันยายน 2543 ผู้นำประเทศต่างๆ 189 ประเทศ ได้ร่วมประชุมสุดยอดแห่งสหัสวรรษที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และให้คำรับรอง **ปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Declaration** ซึ่งกำหนดวาระการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนและลดช่องว่างการพัฒนาให้เป็นจุดเริ่มต้นศตวรรษใหม่ ปฏิญญาแห่งสหัสวรรษเป็นที่มาของเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ MDGs (Millennium Development Goals) หรือเรียกสั้นๆ ว่า MDG ซึ่งกำหนดเวลาบรรลุเป้าหมายไว้ภายในปี 2558 ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 8 ข้อ เป้าหมายย่อย 18 ข้อ และตัวชี้วัด 48 ตัว

เป้าหมายหลักที่ 1 - ชจัดความยากจนและความหิวโหย

เป้าหมายหลักที่ 2 - ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา

เป้าหมายหลักที่ 3 - ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศ

เป้าหมายหลักที่ 4 - ลดอัตราการตายของเด็ก

เป้าหมายหลักที่ 5 - พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์

เป้าหมายหลักที่ 6 - ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่นๆ

เป้าหมายหลักที่ 7 - รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าหมายหลักที่ 8 - ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

สศช. เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้ร่วมกับสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nation Development Program : UNDP) และธนาคารโลกในโครงการจัดทำรายงาน MDGs ครึ่งแรกของประเทศไทย ซึ่งได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 และเปิดตัวรายงานผลการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษฉบับแรกของประเทศไทย ณ ดิ깅สันติไมตรีทำเนียบรัฐบาล

การประเมินการบรรลุเป้าหมาย MDG พบว่า ประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดก่อนปี 2558 ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนคนจนลดลงกว่าสองในสามนับตั้งแต่ปี 2533 อัตราเด็กน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ลดลงกว่าครึ่ง เด็กไทยจะได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทุกคนในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า และสตรีไทยยังได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันในด้านสาธารณสุข มาลาเรีย

ไม่ใช่ภัยคุกคามสุขภาพของประชากรส่วนใหญ่อีกต่อไป และยังมีแนวโน้มที่ดีในการบรรลุเป้าหมายด้านการต่อสู้กับโรค นอกจากนั้น นับตั้งแต่ปี 2534 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์สูงสุด แต่อัตราการติดเชื้อเอชไอวีในผู้ป่วยรายใหม่ลดลงกว่าร้อยละ 80 ซึ่งนับเป็นความสำเร็จที่น่าชื่นชม

จากการประเมินการบรรลุเป้าหมายที่กล่าวมาข้างต้น ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายได้เป็นส่วนใหญ่ จึงริเริ่มกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศไทยและท้าทายมากขึ้น โดยกำหนดเป็นเป้าหมาย MDG Plus หรือ (MDG+ targets) พร้อมนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว เป้าหมายของ MDG+ ส่วนใหญ่ มาจากเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาและยุทธศาสตร์ของชาติที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น ประเทศไทยได้บรรลุเป้าหมาย MDG ในการ

ลดสัดส่วนคนจนลงครึ่งหนึ่งแล้ว จึงได้กำหนดเป้าหมาย MDG+ ที่จะลดความยากจนให้ต่ำกว่าร้อยละ 4 ภายในปี 2552 ซึ่งเป็นการลดสัดส่วนความยากจนกว่าร้อยละ 80 จากปี 2533 และเนื่องจากมีแนวโน้มที่ดีว่าประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึงในเร็ววันนี้ จึงได้กำหนดเป้าหมาย MDG+ เพื่อบรรลุการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึงภายในปี 2558 นอกจากนี้ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการลดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศด้านการศึกษา จึงกำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มสัดส่วนสตรีในรัฐสภา อบต. และตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นสองเท่าในช่วงปี 2545-2549

นอกจากการดำเนินโครงการในระดับประเทศแล้ว ที่ประชุมคณะทำงานโครงการ MDGs ได้มีมติให้จัดทำ **โครงการ MDGs ในระดับจังหวัด** โดยคัดเลือกจังหวัด **แม่ฮ่องสอน และจังหวัดนครพนม** เป็นจังหวัดนำร่องในการจัดทำ MDGs ระดับจังหวัดเพื่อพิจารณาข้อมูลระดับจังหวัด และปรับปรุงตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทการพัฒนาของจังหวัด โดยรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย และประเมินการพัฒนา ภายใต้กรอบแนวคิดของ MDGs

ภายใต้กระบวนการจัดทำรายงาน MDGs ได้มีการอภิปรายประเด็นสำคัญต่างๆ อาทิ ข้อมูล วิธีการ ตัวชี้วัด การวิเคราะห์แนวโน้ม และลำดับความสำคัญของนโยบายต่างๆ การประชุม MDG จึงค่อยๆ กลายเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของประเทศไทยที่สำคัญ ผลผลิตของความร่วมมือจากการจัดเตรียมรายงาน MDG มีดังนี้

- รายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทย
- เอกสารข้อมูลผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ - แสดงรายละเอียดข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อติดตามผลการพัฒนาต่อไป
- รายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษฉบับประชาชน
- รายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษระดับจังหวัด เริ่มด้วยจังหวัดน่าน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดนครพนม
- เว็บไซต์รายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทย- แสดงข้อมูลที่ปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา
- รายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ: การต่อสู้โรคเอดส์ในประเทศไทย: ความก้าวหน้าและความท้าทาย - เพื่อนำเสนอในการประชุมระดับโลกเรื่องโรคเอดส์ครั้งที่ 15 ที่กรุงเทพฯ ในเดือนกรกฎาคม 2547
- เอกสารนโยบายเรื่องภาคีการพัฒนาระดับโลก - นำเสนอการดำเนินงานของประเทศไทยตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่ 8

สามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่ <http://ie.nesdb.go.th/mdg/> และ <http://www.undp.or.th/>

ส่วนที่ 4 วาระแห่งชาติ

1. การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยประกาศให้ปัญหาดังกล่าวเป็น **“วาระแห่งชาติ”** ที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องผนึกกำลังร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา ดังกล่าวอย่างจริงจัง และได้ให้ความเห็นชอบ **“ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจนแบบยั่งยืน รวมถึงผู้ด้อยโอกาส”** เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันการแก้ไขปัญหาความยากจนของชาติให้เกิดผลอย่างจริงจัง

1. การแก้ไขปัญหาคความยากจนและการกระจายรายได้โดยรวม

การดำเนินงานตามวาระแห่งชาติว่าด้วยการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการกระจายรายได้ ซึ่งเน้นการสร้างโอกาสและการพัฒนาศักยภาพให้กับคนยากจนนั้น นับว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มีผลให้รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เช่น โครงการพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อย การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งการดำเนินงานตามภารกิจปกติของกระทรวงต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาคความยากจน ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และสร้างโอกาสให้กับคนจน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตคนจนให้ดีขึ้น ได้ส่งผลให้สัดส่วนคนจนในปี 2546 ลดลงต่ำกว่าร้อยละ 12 ซึ่งเร็วกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฉบับที่ 9 ซึ่งกำหนดไว้ภายในสิ้นปี 2549

นอกจากนั้น ผลจากการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นยังส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างคนจนและคนกลุ่มอื่นๆ ในสังคมลดลง การกระจายรายได้มีการปรับตัวดีขึ้นบ้างแต่ไม่มากนัก และยังคงถือเป็นปัญหาที่จะต้องให้ความสนใจในการดำเนินการแก้ไขต่อไป

2. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคความยากจนในช่วงที่ผ่านมาได้มีการพัฒนายุทธศตรย่อยและแผนปฏิบัติการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคความยากจน สามารถบรรลุผลดังเจตนารมณ์ของ

รัฐบาลที่ได้ประกาศไว้ว่า จะแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไปภายในปี 2551

สำหรับ ปี 2547 ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดขึ้นซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญ มีดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสมุ่งเน้นให้การแก้ปัญหาเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสดำเนินการอย่างครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพของเด็ก การเตรียมความพร้อมสู่ทางเลือกชีวิต และการเสริมสร้างสภาพแวดล้อม โดยมุ่งให้เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานแห่งรัฐโดยเฉพาะด้านการศึกษา และสามารถสร้างตัวเองให้พ้นภาวะความยากจนได้ในท้ายที่สุด โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส รวมถึง เด็กพิการ เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้า และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์

การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหาลดความยากจนและเด็กด้อยโอกาส เน้นกลไกขับเคลื่อนและผลักดันการทำงานแก้ไขปัญหาลดความยากจนและเด็กด้อยโอกาสที่เป็นรูปธรรมโดยคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง **“คณะกรรมการพัฒนายุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส”** เพื่อทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและกลั่นกรองโครงการ กำหนดกรอบกิจกรรมและลำดับความสำคัญการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาเด็ก รวมทั้งแนวทางการบริหารจัดการ ตลอดจนแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหาลดความ

ยากจนและเด็กด้อยโอกาส และคณะกรรมการอีก 3 ชุด ทำหน้าที่ประสานการจัดทำและติดตามโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเด็กเร่ร่อน และเด็กพิการ เด็กติดเชื้อโรคเอดส์ และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคเอดส์ การประชาสัมพันธ์ การพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหาเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส

นับตั้งแต่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติและให้ความเห็นชอบ ในการนำรายได้ส่วนเกินของกองทุนเงินรางวัลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (8 กรกฎาคม 2546) ไปใช้จ่ายใน กิจกรรมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนคนยากจน นั้น คณะกรรมการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหา เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติ โครงการต่างๆ แล้ว คิดเป็นวงเงินมากกว่า 1,725.8 ล้านบาท

2.2 กรอบแผนปฏิบัติการเกณฑ์พื้นฐาน 10 ประการ ในการดำรงชีวิตของคนไทย ระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2547 – 2552)

เกณฑ์พื้นฐานทั้ง 10 ประการ ถือเป็นเป้าหมายขั้นต่ำที่คนไทยควรบรรลุถึงภายใน 6 ปีข้างหน้า เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ซึ่งเป็นการแก้ปัญหา ความยากจนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เกณฑ์พื้นฐานมีกรอบแนวคิด มาจากหลักคิด 3 ประการ คือ **หลักคิด 1 ความสอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญ** 3 เกณฑ์ ได้แก่ ทุกคนได้รับการศึกษาในระบบ โรงเรียนไม่น้อยกว่า 12 ปี และมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะฝีมือ และวิชาชีพที่จำเป็นในการ ดำรงชีวิต ทุกคนได้รับการประกันสุขภาพที่ได้มาตรฐาน และผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี และไม่มีรายได้เพียงพอในการยังชีพ

ได้รับหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต **หลักคิด 2 ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต** 5 เกณฑ์ ได้แก่ ทุกคนได้รับอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย มีความมั่นคงในที่พักพิง มีน้ำสะอาดเพื่อดื่มอย่างน้อย 5 ลิตร/คน/วัน และมีน้ำใช้อย่างน้อย 45 ลิตร/คน/วัน ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้ ทุกคนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และ **หลักคิด 3 ความมั่นคงในชีวิต** 2 เกณฑ์ ได้แก่ ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ และทุกครัวเรือนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและปลอดภัยจากยาเสพติด

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2547 เห็นชอบขอบเขต/นิยาม ตัวชี้วัด กลไกการดำเนินงาน และกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบซึ่งจะมีบทบาทเป็นแกนหลักในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเกณฑ์พื้นฐาน ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งจะใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

2.3 การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

รัฐบาลมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ โดยได้กำหนดเป้าหมายในการจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเกี่ยวกับความยากจนให้หมดสิ้นไปภายใน 5 ปี (พ.ศ. 2551) ด้วยการเพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่ายและขยายโอกาสให้กับประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความสมดุล

พอดีและความพอประมาณอย่างมีเหตุผล ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบอยู่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ดังนี้

(1) แผนการแก้ปัญหาเร่งด่วน

- การจัดหาอาชีพ/ฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้มีปัญหาหนี้ระบบ (ทั้งผู้ที่ตกลงเข้าสู่กระบวนการหนี้ในระบบ และผู้ที่ไม่เข้าสู่กระบวนการหนี้ในระบบ) ที่ต้องการอาชีพ/หารายได้เพิ่ม
- การสำรวจ/รังวัดที่ดิน ที่จะจัดสรรให้แก่ประชาชน
- การตรวจสอบยืนยันความต้องการด้านที่อยู่อาศัย
- ปัญหาอื่นๆ

(2) การจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาตามปัญหา/ความต้องการของบุคคลในระยะ 4 ปี (2548-2551) เพื่อขอรับงบประมาณในการแก้ปัญหา

(3) การจัดทำแผนแก้ปัญหาชุมชนอย่างยั่งยืน

- การแก้ปัญหาอาชีพอย่างยั่งยืนสำหรับคนจน อาทิ การปรับระบบ/วิธีการผลิตไปสู่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน และการเพิ่มการออม
- การจัดการทรัพยากรเพื่อการทำมาหากินของคนจน อาทิ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการน้ำ และการจัดหาที่ดินในพื้นที่/ท้องถิ่น
- ระบบสวัสดิการของชุมชน

ผลการวิเคราะห์ปัญหาของประชาชนที่มาจดทะเบียนจนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2547 ประกอบด้วยจำนวนปัญหาทั้งสิ้น 12,198,508 ปัญหา ปัญหาอันดับแรกที่มีมาจดทะเบียนประกอบอยู่คือ ปัญหาทางด้านหนี้สิน มีจำนวนทั้งสิ้น 4,680,936 ปัญหา หรือคิดเป็นร้อยละ 38.37 ของปัญหาทั้งหมด ปัญหาอันดับที่สองคือ ปัญหาที่ดินทำกิน มีจำนวนปัญหาทั้งสิ้น 3,968,155 ปัญหา หรือคิดเป็นร้อยละ 32.53 ของปัญหาทั้งหมด ปัญหาอันดับที่สามและสี่ ได้แก่ ปัญหาที่อยู่อาศัยของคน และปัญหาอื่นๆ มีจำนวน 1,892,139 ปัญหา และ 1,321,599 ปัญหา หรือคิดเป็นร้อยละ 15.51 และ 10.83 ของปัญหาทั้งสิ้นตามลำดับ ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังกล่าว จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป โดยจะทำการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาต่างๆ ตามแนวทางการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ต่อไป

2. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สืบเนื่องจากที่รัฐบาลได้กำหนดให้การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเป็นวาระแห่งชาติ และได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.)

ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2545 กพข. ได้มีการประชุมร่วมกันและ

กำหนดวิสัยทัศน์ของไทย หรือที่เรียกว่า “7 ฝัน ประเทศไทย” เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2546 และได้พัฒนารอบยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ด้านการพัฒนาพื้นฐานมหภาค และด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน โดยได้ผลักดันการดำเนินงานหลายเรื่อง ที่สำคัญได้แก่

- **การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster Development)** โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ คือ การกำหนดกรอบการจัดกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจตามระดับพัฒนาการ การลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ 10 หน่วยงาน และการจัดโครงการเครือข่ายวิสาหกิจสัญจรในภูมิภาคต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและจุดประกายให้เกิดการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายวิสาหกิจ

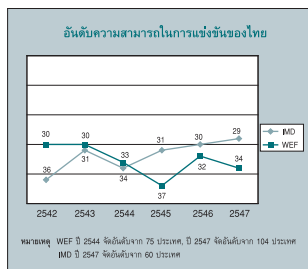
- **การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ** โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางระบบโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน และนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาระบบข้อมูล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลภาครัฐ

- **การจัดทำแผนพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและบริการหลักของประเทศ** โดยศึกษา อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ อาหาร ยานยนต์และชิ้นส่วน แฟชั่น ซอฟต์แวร์ และการ

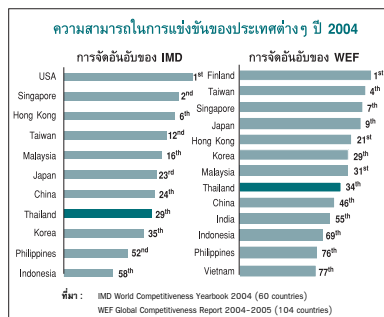
ท่องเที่ยว อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพอื่น ได้แก่ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เซรามิก ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยางพารา และ อุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้แก่ ปิโตรเคมี และเหล็กและเหล็กกล้า แม่พิมพ์ และระบบโลจิสติกส์ และกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

- การจัดระบบการบ่มเพาะที่มีบูรณาการ (Integrated Incubator System) เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม
- การริเริ่มจัดตั้งสถาบันเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาองค์ความรู้ของประเทศ โดยได้จัดตั้ง “สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (Office of Knowledge Management and Development)” ขึ้น เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2547

2.1 มุ่งพัฒนาสู่...การยกระดับความสามารถการแข่งขัน

จากการดำเนินการต่างๆ ดังกล่าว ส่งผลสำคัญอย่างยิ่งต่ออันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งเห็นได้จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ โดย Institution for Management Development (IMD) ในปี 2547 ไทยอยู่ที่อันดับที่ 29 ดีขึ้นจากอันดับที่ 30 เมื่อปี 2546 จาก 60 ประเทศทั่วโลก

ส่วนผลการจัดอันดับโดย World Economic Forum (WEF)¹ ซึ่งจัดอันดับจาก 104 ประเทศทั่วโลก ไทยมีความสามารถในการแข่งขันต่ำลงเล็กน้อย โดยในปี 2547 ไทยอยู่ในอันดับที่ 34 ลดลง 2 อันดับจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ เนื่องจากมีประเทศที่เข้าร่วมการจัดอันดับเพิ่มขึ้นอีก 2 ประเทศ ²

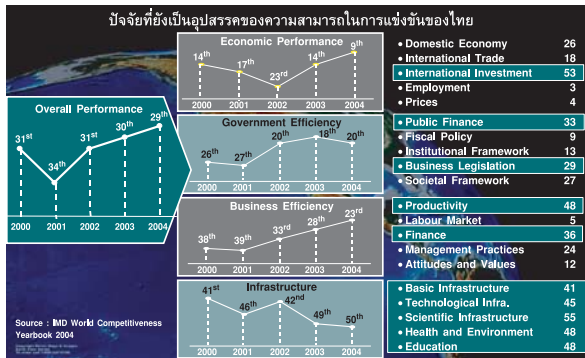
¹ WEF ใช้วิธีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ โดยแบ่งประเทศออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งพิจารณาจากความสามารถในการพัฒนาวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยได้กำหนดน้ำหนักของปัจจัยที่จะนำมาใช้ประเมินที่แตกต่างกันตามระดับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีของแต่ละกลุ่ม ซึ่งประเทศในกลุ่มที่มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม (core-innovators) จะให้น้ำหนักในปัจจัยเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสถาบันภาครัฐ ในขณะที่ประเทศที่ไม่มีความสามารถทางด้านนวัตกรรม (non-core innovators) นั้น จะให้น้ำหนักของปัจจัยทั้ง 3 ประการเท่าเทียมกัน

² ในปี 2547 มีประเทศใหม่ที่เข้าร่วมการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ United Arab Emirates, Bahrain, Cyprus, Bosnia and Herzegovina และ Georgia และมี 3 ประเทศซึ่งเคยเข้าร่วมการจัดอันดับความสามารถในปีที่ผ่านมา แต่ไม่เข้าร่วมการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันประจำปีนี้ ได้แก่ Cameroon, Haiti และ Senegal

เมื่อเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย กับประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตามผลการจัดอันดับของ IMD สะท้อนให้เห็นว่า ไทยยังตามหลังหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ ฮองกง ไต้หวัน มาเลเซีย ญี่ปุ่น และจีน อย่างไรก็ตาม ปีนี้ อันดับของไทยดีกว่าประเทศเกาหลี ซึ่งในอดีตเคยอยู่ในอันดับที่นำไทยมาโดยตลอด แต่เมื่อพิจารณาเทียบกับผลการจัดอันดับของ WEF ซึ่งให้ความสำคัญกับระดับความสามารถ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม พบว่า ไทย กลับอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่าเกาหลีถึง 5 อันดับ

2.2 เเชิพหน้าความท้าทายสำหรับการพัฒนาใน อนาคต

อย่างไรก็ตาม จากผลการจัดอันดับของ IMD สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังต้องเผชิญปัญหาที่ท้าทาย การยกระดับความสามารถในการแข่งขันหลายด้าน โดยเฉพาะ ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาความสามารถการแข่งขัน (Enabling Factors) ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพื้นฐานมหภาค ทางเศรษฐกิจ เช่น กฎระเบียบทางธุรกิจ การบริหารการเงิน ของภาครัฐ การลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผล ต่อการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชน ทำให้มีผลิตภาพ (Productivity) และศักยภาพด้านการเงินต่ำ

2.3 ก้าวต่อไปของการเสริมสร้างความสามารถการแข่งขันของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กพข. ได้เล็งเห็นปัญหาต่างๆ ดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาซึ่งจะได้ดำเนินการในระยะต่อไป โดยจะผลักดันการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์อย่างต่อเนื่องให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม โดยเริ่มจากการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาาระบบ โลจิสติกส์ของประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจโลจิสติกส์ (Logistics Service Providers) และจัดทำมาตรฐานการให้บริการโลจิสติกส์ของประเทศ ซึ่งจะดำเนินการภายในปี 2548 นี้

สำหรับการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ สศช. จะดำเนินการจัดทำแผนที่เครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster Mapping) ให้แล้วเสร็จภายในปี 2548 ซึ่งจะทำให้ทราบข้อมูลการรวมกลุ่มตาม

ภูมิศาสตร์ และระดับพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะสามารถกำหนดนโยบายการพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่มต่อไป นอกจากนี้ จะส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster Development Agent : CDA) เพื่อเป็นตัวจักรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาแต่ละเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมีการทำงานร่วมกับเครือข่ายองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และองค์กรภาคเอกชนต่างๆ ขณะเดียวกัน สศช. จะผลักดันให้เกิดการยกระดับความสามารถด้านองค์ความรู้ของทรัพยากรมนุษย์ของไทย เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการของประเทศ

3. การพัฒนาทุนทางสังคม

สศช. ได้กำหนดให้ทุนทางสังคมเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากผลของกระบวนการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และปัญหาสังคมต่างๆ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่ขาดความสมดุลและไม่ยั่งยืนสาเหตุหนึ่งเนื่องจากการพัฒนาที่ผ่านมาไม่ได้นำทุนทางสังคมที่มีอยู่อย่างหลากหลายมาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร หากสังคมไทยสามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทุนทางสังคมได้อย่างเหมาะสมแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แก้ปัญหาความยากจน สร้างธรรมาภิบาลและพัฒนาสังคมโดยรวมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

1. ความหมายของทุนทางสังคม

ทุนทางสังคม หมายถึง **พลังที่มีอยู่ในชุมชนและสังคม** ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนเพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน บนพื้นฐานของความไว้วางใจ เชื่อใจ สายใจ ความผูกพันและวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมไทย โดยมีองค์ประกอบเกื้อหนุนสำคัญ ได้แก่ 1) **ทุนมนุษย์** คือ บุคคลทั่วไปและผู้นำทางสังคม ที่มีความรัก ความไว้วางใจ เชื่อใจ มีหลักศีลธรรมที่ดีที่จะทำประโยชน์ต่อสังคม 2) **ทุนที่เป็นสถาบัน** ได้แก่ สถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันอื่นๆ เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันการเมือง องค์การที่ตั้งขึ้นมา เช่น องค์การพัฒนาเอกชน องค์การชุมชน ภาคธุรกิจ เอกชน สื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างให้เกิดพลังในชุมชนรวมถึงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่างๆ 3) **ทุนทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรม** ได้แก่ ภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีสถาปัตยกรรมต่างๆ แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และอื่นๆ ทั้งนี้ จะต้องมีการบูรณาการผสมผสานกันบนพื้นฐานของความไว้วางใจ เชื่อใจ และระบบความสัมพันธ์ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นทุนทางสังคม

2. ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญๆ ดังนี้

2.1 การจัดกระบวนการร่ายยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการศึกษาวิจัยและการสังเคราะห์ประมวลองค์ความรู้ การระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใน 5 ภูมิภาค และการจัดสัมมนาระดับชาติ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและระดมความคิดเห็นจากภาคี

ต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชนและประชาชน และนำข้อคิดเห็นที่ได้มาใช้ในการจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนทางสังคมฯ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญ คือ การสนับสนุนให้มีการสร้างทุนทางสังคมอย่างกว้างขวาง การพัฒนาและต่อยอดทุนทางสังคม การสนับสนุนให้มีการจัดการและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทุนทางสังคม การสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุนทางสังคมและการพัฒนากลไกติดตามประเมินผล

2.2 การจัดทำยุทธศาสตร์เฉพาะเรื่อง ได้แก่ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัวแบบบูรณาการ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2547 โดยมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ใช้เป็นกรอบในการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ.2547-2556 และแผนปฏิบัติการต่อไป

2.3 การดำเนินโครงการนำร่องการเสริมสร้างทุนทางสังคมเพื่อชุมชนเข้มแข็ง โดย สศช.ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ทำการศึกษาวิจัยความเชื่อมโยงระหว่างทุนทางสังคมกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในพื้นที่นำร่อง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา สุรินทร์ และเชียงใหม่ เพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

2.4 การศึกษาเครื่องมือประเมินสถานภาพทุนทางสังคมไทย โดย สศช.ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและให้

คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาวิจัย เรื่องกรอบตัวชี้วัดทุนทางสังคมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ประเมินสถานภาพทุนทางสังคมไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการ ประมวลผลงานวิจัยเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานในระยะ ต่อไป

3. แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

3.1 การขับเคลื่อนการพัฒนาทุนทางสังคม เพื่อให้มี การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรม หลักๆ อาทิ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ผ่านสื่อต่างๆ การประสานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา การติดตามผลการ พัฒนาทุนทางสังคมในภาพรวมและเฉพาะเรื่อง การจัด ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องและการจัดสัมมนา ระดับชาติ

3.2 การส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เป็นทุนทางสังคม โดยกำหนดให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมภาคธุรกิจ เอกชนและจัดทำโครงการนำร่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ สนับสนุนจากภาครัฐและภาคีต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาค ธุรกิจเอกชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ เข้ามาทำประโยชน์เพื่อสังคมมากยิ่งขึ้น

3.3 การจัดทำโครงการนำร่องเพื่อประเมินสถานภาพ ทุนทางสังคมและพัฒนาแผนที่ทุนทางสังคม (Social Capital Mapping) ในพื้นที่นำร่อง สำหรับพัฒนา/ขยายผล และ ใช้เป็นแนวทางการประเมินสถานภาพและจัดทำแผนที่ทุน ทางสังคมในระดับประเทศต่อไป

4. การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. วาระแห่งชาติเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนปรากฏเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2545 และมีกรอบแนวทางการดำเนินงานสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการ 21 ซึ่งเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับโลก ที่มุ่งสู่การรักษาคุณภาพ เชื่อมโยงบริบทของการ พัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และระบบนิเวศ เพื่อวาง รากฐานให้การพัฒนาประเทศก้าวหน้าไปอย่างยั่งยืน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายที่ไม่สามารถแก้ไขได้ และส่งผลกระทบต่อคนรุ่นหลัง สำหรับข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ของประเทศไทย พิจารณาจากความเร่งด่วนของปัญหาและความสอดคล้องกับวาระแห่งชาติอื่นๆ โดยในปี 2547 ให้ความสำคัญกับเรื่อง ผลผลิตภาพที่สะอาด (Green Productivity) และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อเดือนกันยายน 2547 ให้ความเห็นชอบกับแนวทางการขับเคลื่อนผลผลิตภาพที่สะอาดที่มุ่งลดผลกระทบจากมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี และส่งเสริมการขยายตลาดของสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อเสนอให้ภาครัฐเป็นผู้นำด้านการตลาดโดยผ่านกลไกการจัดซื้อจัดจ้าง (Government Procurement) พัฒนารีสอร์ทกึ่งขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพที่สะอาดในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการทำงานเชิงรุก กำหนดมาตรการเพื่อรองรับการกีดกันทางการค้าที่อาจเกิดขึ้น โดยให้ครอบคลุมถึงการควบคุมมาตรฐานสินค้านำเข้าจากประเทศคู่ค้าด้วย

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ เพื่อทำให้ประเทศมีน้ำอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ สามารถใช้ประโยชน์ในการผลิต การอุปโภคบริโภค และการป้องกันอุทกภัยโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสภาวะแวดล้อม และการดำรงชีวิตที่ดีของประชาชน การจัดการที่ยั่งยืนต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ทั้ง 3 มิติของทรัพยากรน้ำทั้งด้านนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม ยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ การอนุรักษ์พื้นฟูระบบนิเวศน้ำ เพื่อส่งมอบน้ำต้นทุนทางธรรมชาติให้สังคมได้ใช้ประโยชน์ และสนับสนุนการผลิต ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด มีการจัดสรรแบ่งปันและกระจายน้ำจากพื้นที่น้ำมากไปสู่พื้นที่ขาดแคลน และเป็นบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. ดัชนีชี้วัดการพัฒนากีฬายั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และสถาบันคีนันแห่งเอเชีย ได้พัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนากีฬายั่งยืนของประเทศไทย ชุดที่ 1 ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือบ่งชี้ระดับการพัฒนากีฬายั่งยืนของประเทศไทยที่ครอบคลุม 3 มิติอย่างสมดุล ซึ่งได้แก่

2.1 มิติเศรษฐกิจ ประกอบด้วยการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพ และมีการกระจายความมั่งคั่ง

2.2 มิติสังคม ประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพและการปรับตัวบนสังคมฐานความรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในการดำรงชีวิต การสร้างค่านิยม ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย ให้มีภูมิคุ้มกันของสังคม และการสร้างความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม

2.3 มิติสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การสงวนรักษา การมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี การมีส่วนร่วมและการกระจายการใช้ทรัพยากร

ตัวชี้วัดการพัฒนากีฬายั่งยืนที่ได้พัฒนาขึ้น มีจำนวนทั้งสิ้น 23 ตัว ประกอบด้วยตัวชี้วัดในมิติเศรษฐกิจ 9 ตัว ตัวชี้วัดในมิติสังคม 7 ตัว และตัวชี้วัดในมิติสิ่งแวดล้อม 7 ตัว โดยสามารถคำนวณผลดัชนีชี้วัดการพัฒนากีฬายั่งยืนและระดับการพัฒนากีฬาที่ยั่งยืนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และ 9 ได้ ดังแสดงในตาราง

ผลการคำนวณดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนและระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืน	ดัชนี (%)					ระดับการพัฒนา				
	แผนฯ ฉบับที่ 8		แผนฯ ฉบับที่ 9			แผนฯ ฉบับที่ 8		แผนฯ ฉบับที่ 9		
	2542	2543	2544	2545		2542	2543	2544	2545	2546
มิติด้านเศรษฐกิจ	70.2	69.8	66.7	76.4	79.1	3.02	2.98	2.67	3.64	3.91
มิติด้านสังคม	61.9	61.1	62.5	62.8	65.4	2.19	2.11	2.25	2.28	2.54
มิติด้านสิ่งแวดล้อม	40.8	39.1	44.3	48.6	48.6	0.82	0.78	0.89	0.97	0.97
ดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืน	57.7	56.7	57.8	62.6	64.3	1.77	1.67	1.78	2.26	2.43

หมายเหตุ : ระดับ 5 คือ ดีขึ้นมาก ได้คะแนน = ร้อยละ 90.0-100

ระดับ 4 คือ ดีขึ้น ได้คะแนน = ร้อยละ 80.0-89.9

ระดับ 3 คือ ดี ไม่เปลี่ยนแปลง ได้คะแนน = ร้อยละ 70.0-79.9

ระดับ 2 หรือน้อยกว่า คือ ต้องปรับปรุง ได้คะแนน = น้อยกว่าร้อยละ 70

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การดำเนินงานในระยะต่อไป สศช. ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย จะดำเนินการพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับประเทศระยะที่สอง เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาตัวชี้วัดในระดับภาคขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดระดับประเทศลงสู่ระดับท้องถิ่นโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ และมุ่งหวังจะได้ตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ได้ต่อไป

ส่วนที่ 5 เหตุการณ์สำคัญในประเทศ ปี 2546

1. การประชุมประจำปี 2548 ของ สศช.

1. การประชุมประจำปีของ สศช. ที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดการประชุมประจำปีขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ.2545 เรื่อง “ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย : 5 ปี หลังวิกฤตเศรษฐกิจ” เพื่อรายงานสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยในช่วง 5 ปี หลังวิกฤตเศรษฐกิจ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมจาก

ทุกภาคส่วนประมาณ 1,200 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 สศช. ได้จัดประชุมประจำปี เรื่อง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมจำนวนมากถึง 1,619 คน และในปี 2547 สศช. ได้จัดประชุม เรื่อง “เศรษฐกิจนอกระบบกับการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ” โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมการประชุมจากทุกภาคส่วนจำนวน 1,370 คน โดยผู้เข้าร่วมประชุมกว่าร้อยละ 92.3 เห็นว่า การจัดประชุมของ สศช. มีความคุ้มค่า ขณะเดียวกันได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เศรษฐกิจนอกระบบทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจนอกระบบให้เป็นฐานสนับสนุนเศรษฐกิจไทย (2) ยุทธศาสตร์บริหารความเสี่ยงเพื่อการคุ้มครองทางสังคมแก่ผู้อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบ และ (3) ยุทธศาสตร์บริหารจัดการเศรษฐกิจนอกระบบที่มีผลกระทบต่อสังคม ซึ่งขณะนี้ สศช. อยู่ระหว่างการปรับแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งหาหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาและเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

2. การประชุมประจำปี 2548 ของ สศช.

ในปี 2548 สศช. กำหนดจะจัดการประชุม เรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ : 5 ปีของแผนพัฒนาฉบับที่ 10” เนื่องจากแผนปัจจุบัน คือ แผนพัฒนาฉบับที่ 9 จะสิ้นสุดลงใน พ.ศ. 2549 และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 ให้ สศช. เตรียมจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งจะเริ่ม

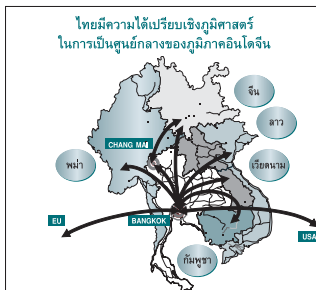
ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 โดยให้ครอบคลุม
ทุกมิติทั้งข้อมูลในเชิงลึกและระดับรากหญ้า สศช.จึง
ได้เตรียมจัดทำกรอบทิศทางการพัฒนาและแนวทางในการ
จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนา
ฉบับที่ 10 ซึ่งให้ความสำคัญกับวิธีการดำเนินงานเพื่อให้
บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็น
แผนที่ได้รับการยอมรับและนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
สศช. จึงมีเป้าหมายจะใช้เวทีการประชุมประจำปี 2548
เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในแผน
พัฒนา ฉบับที่ 10 โดยเชิญผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาค
ส่วนของสังคมประมาณ 1,500 คน สำหรับการประชุมจะ
แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงเช้า จะเป็นการรายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ โดยใช้ดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุข ดัชนี
ชี้วัดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่
ยั่งยืน พร้อมด้วยการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ
ในระยะ 3 ปีของแผนฯ 9 รวมทั้งการติดตามประเมินผล
นโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งได้ดำเนินงานมาครบตาม
วาระ 4 ปี ตั้งแต่ปี 2544 ถึง ปี 2547

สำหรับในช่วงบ่าย จะเป็นการระดมความคิดเห็น
เกี่ยวกับ **“ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ : 5 ปีของแผน
พัฒนา ฉบับที่ 10”** เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กรอบแนวคิด ตลอดจนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำ
กรอบ ทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนา
ฉบับที่ 10 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์
การพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป

2. การประชุมนานาชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยสู่ความเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน

ปัจจุบันการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) มีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของประเทศพึ่งพาการส่งออกเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้นการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพจะมีส่วนช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ และสร้างความได้เปรียบในเรื่องความรวดเร็วของการให้บริการ (Economy of Speed) รวมทั้งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งสินค้าของประเทศ ซึ่งมีส่วนดึงดูดให้กิจการขนส่งสินค้าและบริการในภูมิภาคเข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและบริการมากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) ของภูมิภาคอินโดจีน

การจัดประชุมนานาชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน ประจำปี 2548 จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความก้าวหน้าการดำเนินงาน

บริหารจัดการในด้านดังกล่าว รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านองค์ความรู้ และพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโต และก้าวสู่ความเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของภูมิภาคทั้งนี้ คาดว่าจะมีผู้กำหนดนโยบาย นักบริหาร นักธุรกิจ นักวิชาการ และสื่อมวลชน ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้นประมาณ 300 คนเดินทางมาร่วมงานนี้

1. รูปแบบการประชุม

กิจกรรมการประชุม ประกอบด้วย การบรรยายทางวิชาการ (Plenary Session) จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและต่างประเทศในประเด็นที่น่าสนใจ (Emerging Issues) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศและภูมิภาค และการเจาะลึกประเด็นสำคัญ (Focus Issues) ใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเชื่อมต่อรูปแบบการขนส่งให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า ด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม และด้านการพัฒนา SMEs เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น โดยมีกำหนดจัดงานประมาณไตรมาสที่สองของปี 2548

2. พลิกคಾದว่าจะได้รับ

องค์ความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบ่มงูการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ในภูมิภาคอินโดจีนของประเทศไทย

3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2548

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 500 คน ใน 2 ระบบ คือ การเลือกตั้งแบบ แบ่งเขต เขตเดียว คนเดียว จำนวนสมาชิก 400 คน และการเลือกตั้งแบบ บัญชีรายชื่อพรรค หรือที่รู้จักกันในภาษาอังกฤษว่า Party List จำนวนสมาชิก 100 คน ทั้งนี้ พรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนคะแนนเสียงรวมทั่วประเทศ จะไม่มีผู้แทนระบบบัญชีรายชื่อพรรค

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการกำหนดระบบการเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อต้องการให้ ส.ส.ที่มาจากระบบการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ทำหน้าที่เป็นผู้แทนราษฎรดูแลทุกข์สุขของราษฎร และผลักดันการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในเขตการเลือกตั้งของตน ส่วน ส.ส.ที่มาจากระบบบัญชีรายชื่อพรรค ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของชนชาวไทยทั้งประเทศ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ปรากฏว่าพรรคไทยรักไทย ได้รับเลือกตั้งรวมทั้งสิ้น 248 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 ของจำนวน ส.ส.ทั้งสองระบบ ในขณะที่พรรคประชาธิปัตย์มีสัดส่วน ส.ส.เพียงร้อยละ 25.60 หรือจำนวน 128 คน ซึ่งทำให้พรรคไทยรักไทย เป็นแกนจัดตั้งรัฐบาลโดยมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และพรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคฝ่ายค้าน

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี 2548

สภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดรัฐบาลปัจจุบัน จะครบตามวาระในวันที่ 5 มกราคม 2548 ซึ่งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่

เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ภายใน 45 วันนับแต่วันที่อายุของ
สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดให้
เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร คณะกรรมการการเลือกตั้ง
(กกต.) จึงกำหนดให้มีการเลือกตั้งขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 6
กุมภาพันธ์ 2548 โดยใช้งบประมาณในการเลือกตั้งครั้งนี้
ประมาณ 2,100 ล้านบาท

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีการเรียกประชุม
รัฐสภา ภายใน 30 วันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก โดยให้ถือ
เป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญทั่วไป

ส่วนที่ 6 บทบาทหน้าที่ของ สศช. และข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ

1. ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “สภาพัฒน์” หรือ “สภาพัฒนาฯ” นั้น ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2493 โดยในระยะแรกใช้ชื่อว่า “สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ” มีหน้าที่เสนอความเห็นและคำแนะนำตลอดจนข้อชี้แจงต่อรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ

ต่อมาคณะผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกได้เสนอแนะให้มีการปรับเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทหน้าที่ของ “สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ” ให้มากขึ้น และให้จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่

วางแผนพัฒนาประเทศขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2502 จึงได้มีการปรับโครงสร้างการทำงาน และเปลี่ยนชื่อของหน่วยงานแห่งนี้ใหม่เป็น “สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ” และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับแรกให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศตั้งแต่ปี 2504 เป็นต้นมา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการนำกระบวนการวางแผนพัฒนาสังคมเข้ามาใช้ควบคู่กับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อของหน่วยงานใหม่อีกครั้งหนึ่งเป็น “สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยสำนักงานฯ อยู่ภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีตลอดมา

2. กลไกการดำเนินงาน

กลไกการดำเนินงานของ สศช. ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1. คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 ท่าน กรรมการอื่นๆ ที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน 9 ท่าน และกรรมการโดยตำแหน่ง 5 ท่าน ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

(2) พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับข้อเสนออื่นๆ ของ สศช. แล้วนำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(3) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(4) จัดให้มีการประสานงานระหว่าง สศช. กับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการจัดทำแผนงาน โครงการพัฒนา และการปฏิบัติตามแผนงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สศช.กำลังอยู่ในช่วงการปรับบทบาทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน อาทิ การก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ การปฏิรูประบบราชการ และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ เพื่อมุ่งสู่องค์กรที่มีวิสัยทัศน์เป็น “หน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน ที่ยึดประโยชน์ส่วนรวม ทนต่อการเปลี่ยนแปลงและมีการบริหารจัดการที่ดี”

3. ภาระหน้าที่

การดำเนินงานของ สศช. ไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว สศช. จะต้องปรับเปลี่ยนภาระหน้าที่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยมีการบริหารจัดการและจัดลำดับความสำคัญของพันธกิจ ให้มีความบูรณาการ และคำนึงถึงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรภาครัฐ

1. ภาระหน้าที่เดิม เป็นภาระหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ดังนี้

(1) ภาระหน้าที่ตามบทบาท

- การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการแปลงแผนพัฒนาฯ ไปสู่การปฏิบัติ ทุก 5 ปี
- การวิเคราะห์งบประมาณของรัฐบาลกิจ และการวิเคราะห์โครงการและแผนงานการพัฒนาของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ (พ.ร.บ. สศช. พ.ศ. 2521 พ.ร.บ.

ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ระเบียบว่าด้วยงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2522 ระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528)

- การพัฒนาข้อมูลเพื่อการวางแผน ได้แก่ การจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

- การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ รวมทั้งการพัฒนาด้านชีวิต

(2) ภาระหน้าที่ตามนโยบาย

- การจัดท้าวาระแห่งชาติ 4 เรื่อง ได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ (2) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (3) การพัฒนาทุนทางสังคม และ (4) การพัฒนาที่ยั่งยืน

- การจัดทำยุทธศาสตร์ตามนโยบายรัฐบาลและผลักดันโครงการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawaddy-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) (2) การพัฒนาสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ (3) การจัดระบบศูนย์ราชการ (4) การพัฒนาถนนราชดำเนิน (5) ธนาคารสมอง และ (6) เศรษฐกิจพอเพียง

2. ภาระหน้าที่ใหม่ เมื่อพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยที่มี การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกสำนักงานฯ ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา สศช. จำเป็นจะต้องปรับบทบาทและภาระหน้าที่ใหม่ โดยหลอมรวมภาระหน้าที่ตามบทบาทและภาระหน้าที่ตามนโยบายเข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นภาระหน้าที่ใหม่เพื่อสนองตอบการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองลูกค้าของ

สศช. ได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ ได้กำหนดบทบาทของ สศช. ให้เป็นหน่วยงานวางแผนพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยมีระบบข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยมีภารกิจหรืองานหลักดังนี้

(2.1) วางแผนยุทธศาสตร์และผลักดันแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ทั้งยุทธศาสตร์ระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการวางแผนการลงทุนของประเทศ ให้คำปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การลงทุนให้กับรัฐบาล และเป็นหน่วยงานกลางประสานนโยบาย แผนงานและโครงการ ให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

(2.2) จัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินระยะ 4 ปี ให้กับคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันหลังจากที่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว และประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐในส่วนราชการที่ดำเนินการ

(2.3) เป็นหน่วยงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

(2.4) พัฒนาระบบข้อมูลและเครื่องชี้วัดไปสู่การเป็นศูนย์กลางข้อมูลและเตือนภัยทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2.5) พัฒนาระบบบริหารจัดการของ สศช. ให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล

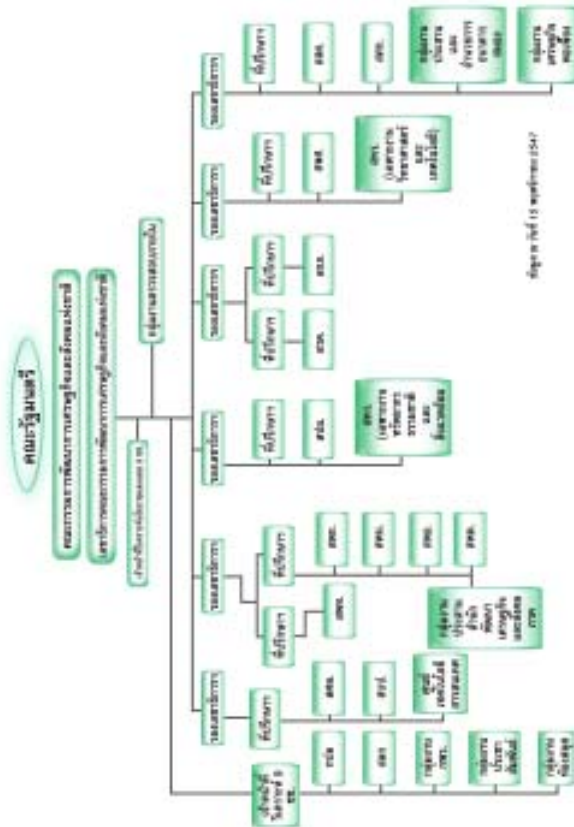
4. โครงสร้างสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ แบ่งส่วนราชการออกเป็น 13 สำนัก และ
2 กอง ดังนี้

หน่วยงาน	โทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
1. สำนักงานเลขาธิการกรม (สสท.)	โทรศัพท์ : 0-2281-5342, 0-2628-2853 โทรสาร : 0-2280-0892 E-mail : os@nesdb.go.th
2. กองประสานและอำนวยความสะดวก (กปอ.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6326 โทรสาร : 0-2281-6637 E-mail : mcd@nesdb.go.th
3. สำนักบัญชีประชาชาติ (สปป.)	โทรศัพท์ : 0-2216-5430 โทรสาร : 0-2216-5425 E-mail : nao@nesdb.go.th
4. สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา (สพผ.)	โทรศัพท์ : 0-2282-4840-2 โทรสาร : 0-2282-2559 E-mail : deco@nesdb.go.th
5. สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจ (สพศ)	โทรศัพท์ : 0-2282-0181-3 โทรสาร : 0-2281-9269 E-mail : cdo@nesdb.go.th
6. สำนักพัฒนาพื้นที่ (สพท.)	โทรศัพท์ : 0-2253-3116 โทรสาร : 0-2253-3258 E-mail : sdo.nesdb.go.th
7. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจาย รายได้ (สศค.)	โทรศัพท์ : 0-2628-2855, 0-2280-1421 โทรสาร : 0-2280-1420 E-mail : cedio@nesdb.go.th
8. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง (สพท.)	โทรศัพท์ : 0-2255-0960 โทรสาร : 0-2255-0960 E-mail : ceso@nesdb.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
9. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สพอ.)	โทรศัพท์ : 0-3423-6784 โทรสาร : 0-4323-9912 E-mail : neeso@nesdb.go.th
10. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (สพต.)	โทรศัพท์ : 0-7431-2702 โทรสาร : 0-7431-1594 E-mail : seso@nesdb.go.th
11. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ (สพน.)	โทรศัพท์ : 0-5389-2115, 0-5322-1155 โทรสาร : 0-5389-2110 E-mail : neso@nesdb.go.th
12. สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต (สสค.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6329 โทรสาร : 0-2282-9158 E-mail : qso@nesdb.go.th
13. สำนักวางแผนทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สทว.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6634 โทรสาร : 0-2280-2747 E-mail : nesto@nesdb.go.th
14. สำนักวางแผนเศรษฐกิจมหภาค (สศม.)	โทรศัพท์ : 0-2628-2837 โทรสาร : 0-2281-9882 E-mail : meo@nesdb.go.th
15. สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ (สวค.)	โทรศัพท์ : 0-2281-0992 โทรสาร : 0-2280-1860 E-mail : ipo@nesdb.go.th

5. แผนภูมิโครงสร้างสำนักงาน

6. ข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ

หน่วยงาน	โทรศัพท์	e-mail
1. สำนักงานนายกรัฐมนตรี	0-2280-3000	www.thaigov.go.th
2. กระทรวงกลาโหม	0-2226-3114	www.mod.go.th
3. กระทรวงการคลัง	0-2273-9021	www.mof.go.th
4. กระทรวงพาณิชย์	0-2225-8411	www.moc.go.th
5. กระทรวงอุตสาหกรรม	0-2202-3000	www.industry.go.th
6. กระทรวงการต่างประเทศ	0-2643-5000	www.mfa.go.th
7. กระทรวงสาธารณสุข	0-2590-1000	www.moph.go.th
8. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0-2246-8106	www.most.go.th
9. กระทรวงศึกษาธิการ	0-2628-5600	www.moe.go.th
10. กระทรวงแรงงาน	0-2245-5801	www.mol.go.th
11. กระทรวงมหาดไทย	0-2222-1141-55	www.moi.go.th
12. กระทรวงคมนาคม	0-2281-3959	www.motc.go.th
13. กระทรวงพลังงาน	0-2226-1857	www.energy.go.th
14. กระทรวงยุติธรรม	0-2502-6500	www.moj.go.th
15. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	0-2281-5884	www.moac.go.th
16. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0-2298-2114	www.monre.go.th
17. กระทรวงพัฒนาสังคมและความสัมพันธ์	0-2612-8888	www.m-society.go.th
18. กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร	0-2238-5421-6	www.ict.go.th
19. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0-2214-0120	www.mts.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์	e-mail
20. การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย	0-2250-5500	www.tat.or.th
21. กระทรวงวัฒนธรรม	0-2883-5355	www.culture.go.th
22. ธนาคารแห่งประเทศไทย	0-2283-5353	www.bot.or.th
23. สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน	0-2537-8111	www.boi.go.th
24. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	0-2281-0333	www.nso.go.th
25. สภาหอการค้า แห่งประเทศไทย	0-2622-1111	www.thaiechamber.com
26. สภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย	0-2229-4255	www.fti.or.th
27. สมาคมธนาคารไทย	0-2264-0883-6	www.tba.or.th
28. สถานทูตต่างประเทศ ในประเทศไทย	0-2643-5000	www.mfa.go.th/Foreign Missions in Thailand

คณะกรรมการจัดทำหนังสือข้อมูลที่นำร่องในประเทศไทย ปี 2548

1. นายสันติ	บางอ้อ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
2. นายอาคม	เดิมพิทยาไพสิฐ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
3. นางจุฑามาศ	บาระมีชัย	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
4. นางนิตยา	กมลวทันนินสา	ประธานคณะทำงาน
5. นางอรทิพย์	อาชวิบูลโยบล	คณะทำงาน
6. นางสาวสุนิสา	บุญโยภาส	คณะทำงาน
7. นางชมพูนุท	ช่วงโชติ	คณะทำงาน
8. นายวิโรจน์	นรารักษ์	คณะทำงาน
9. นางปัทมา	เอียรวิศิษฐ์สกุล	คณะทำงาน
10. นายตฤณพงศ์	คำทอง	คณะทำงาน
11. นายไชยรงค์	มงคลกิจงาม	คณะทำงาน
12. นางสาวจิตรลดา	พิศาลสุพงศ์	คณะทำงาน
13. นางสาวกานดา	ชูเชิด	คณะทำงาน
14. นางสาวสิริมา	โต๊ะมีนา	คณะทำงาน
15. นางลัษิตา	อาภาพันธุ์	คณะทำงาน
16. นายวรวิทย์	อวิรุทธ์วรกุล	คณะทำงานและ เลขานุการ
17. นางภาณี	ชนาธิปกรณ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
18. นางนิสวันต์	พิชญ์ดำรง	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

พิมพ์ที่ บริษัท เพชรรุ่งเรืองการพิมพ์ จำกัด โทร. 0-2881-5133-4

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง
618 ถนนนิคมมักกะสัน แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กทม. 10400
โทรศัพท์ 0-2255-0960
โทรสาร 0-2255-0960

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ
ชั้น 3 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5389-2115, 0-5322-1155, 0-5322-1600
โทรสาร 0-5389-2110

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น
อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ 0-4323-6784
โทรสาร 0-4323-9912

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้
170/8 ถ.กาญจนวนิช ต.วชิราวุธ อ.เมือง จ.สงขลา 90000
โทรศัพท์ 0-7431-2702
โทรสาร 0-7431-1594

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถ.กรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ กทม. 10100
โทรศัพท์ 0-2282-4841, 0-2282-4842
โทรสาร 0-2282-2559, 0-2281-6635
<http://www.nesdb.go.th>
e-mail : dsid@nesdb.go.th